

Anul II nr. 1 (13) ianuarie 2026

noesnerland.com

POEZIE

0.1 Dumitru Alexandru Bar

0.1.1 Atâta liniște

Atâta liniște
s-așterne pe câmpuri
când umbrele cresc
de soare-n apusuri.

Atâta liniște
s-așterne în suflet
când ziua se-ngână
cu noaptea, și cuget:

Ce liniște adâncă
s-așterne-n pădure
când frunzele tac
și luna răsare.

0.2 Dora Budacean

0.2.1 Marsul pentru pace

Războiul se derulează cu un deget plictisit
pe ecranul albastru,
conectat la prezent,
preț de secunde,
cu orașe arzând.

Apoi,
o atingere pe ecranul albastru și viața con-
tinuă cu obsesia reluării.

O mamă nu mai așteaptă apeluri.
O noapte nu se mai sfârșește.
O știre nu mai începe.

Pacea nu mai poartă alb,
poartă culorile minciunii,
ura circulă liber,
timpul pare întors în timp,
moartea ajunge înaintea sensului
și adevărul nu mai aparține nimănui.

Pacea a învățat să trăiască între două zgo-
mote,
îngenunchiată la granițe,
ca respirația suspinată a un copil care
încearcă să adoarmă
într-o casă care învață să nu se prăbușească.

A învățat că zgomotul o ucide,

că violența nu poate pune capăt violenței,
că furie nu poate vindeca furia,
că tăcerea de azi nu ucide zgomotul de
mâine.

Și se încăpățânează să existe,
ca o lumină care refuză să se stingă;

smeriți, cu capetele plecate,
înșirați pe margini de drumuri,
oameni desculți
și un câine cu o pată albă în formă de inimă
pe frunte,
fără promisiuni,
fără steaguri,
fără urlete,
fără arme,
pășesc simplu pentru pace,
întru nemurierea ei.

Nu cer nimic.
Nu strigă sloganuri.
Nu apară lupta nimănui.

Poate că marșul lor nu va salva lumea,
ci doar un gând,
o inimă care încă mai crede
că viitorul nu trebuie să sune ca o alarmă,
un deget plictisit care derulează pe ecranul
albastru.

0.2.2 Efemer

Te văd venind,
calci pe-un covor de gânduri,
și porți pe umeri lumi
pe care nu le-am cunoscut,

Te văd apoi plecând,
te risipești în ceața unei amintiri
ca întunericul din noapte-n răsărit.

Mă lași, străină,
asa cum m-ai găsit,
lăsând în urmă-ti
doar strigătu-mi din gând.

Când o mai fi să vii,
ia-mă cu tine!

0.3 Gina Cobârzan

0.3.1 Ajutor

Doar universul e cu mine
 Și ghizii mei cu a lor aripă,
 Ei sunt mai mult decât o clipă,
 Ei mă susțin spiritual
 Mi-arată ce să fac
 Și-mi vine ca să spun că doare,
 Cuvintele se pierd în depărtare
 Și tac.

Când cad eu mă ridic și strig!
 Ca și acum...
 Eu n-am să cer ceva anume,
 Vrerea nu e a mea,
 Nimic din ce aveam, va fi poveste,
 Nimic din tot ce am nu este,
 Doar simplu este clipa ce-o trăiesc
 Și pentru tot, eu mulțumesc
 Că e puțin, sau mult,
 E totul! E-o scenă-n care îmi joc rolul.
 Acum e actul care nu îmi place
 Dar și cu el voi face pace,
 Căci lângă mine am atât cât trebuie,
 Și chiar mai mult.
 Destul.

Că nu vin cei pe care-i aștept,
 Vin tot acei trimiși de tine,
 Cu suflet bun și ajutor divin,

Să mă susțină când nu pot,
 Ei vin.

Pentru ei cer tot ce se poate,
 De sus să-i aperi, că se cuvine
 Nu cer nimic, eu, pentru mine,
 E liniște și mulțumesc,
 Că nu îmi vin toate deodată,
 Că pot să duc, să depășesc,
 Și lângă mine sunt
 Ei toți aceia ce îi simt,
 Ce-mi sunt alături în destin,
 Le mulțumesc...
 Divin!

0.3.2 VINO IUBITE

Vino iubite, a-nflorit trandafirul,
 Când roșii sunt buze răscoapte,
 Vino iubite, sărută-mă fin
 Vino iubite, mă ametești în cuvinte,
 Pe geana de vise fierbinte.

Mă iei de mână în subconștient
 Simt brațul tău mă-mpresoară,
 Îți simt apăsarea pe pieptul meu gol,
 Și nimeni, nicicând nu-i de vină,
 Și mâna ta pe trup să rămână.

Te chem din gândul de dor iluzoriu,
 Îmi spui că mă vrei infinit
 Și parcă aud glasul tău
 În noaptea de dor care vine,
 Și-mi tulbură pacea de sine.

0.3.3 MAUNA

Singurătate desculță
 Dansezi în mintea mea
 Îți despletești cuvintele,
 În clipe ce se opresc,
 Unde tăcerea așteaptă...
 Cuvintele sunt mute,
 Ochii mintii simt strălucirea
 Rugăciunea se înalță,
 Lumina coboară.

0.4 Daniel Ioniță

0.4.1 ABIDE WITH US

Luke 24:29

We're borne entwined in agony and love,
Blind, helpless, unaware of all the fuss,
A mother's smile through tears is all we
crave,
But our first cry is just 'abide with us'.
When with the buds of the springtime, bold
and bright
We're chasing love, like dew upon the grass,
And gaily drink the drunkenness of life,
We playfully exclaim 'abide with us'
In life's hot summer, crazy whirling winds
Are throwing sometimes diamonds, some-
times brass,
Bereft of time, we utter, on the run,
A rare and desperate 'abide with us'.
And then, when, trudging under of years,
we're casting
One longing eye behind, before we pass,
A strange and lonely dream is creeping,
nightly,
To whispers full of fright 'abide with us'.
Abide with us - the sun is setting meekly -
And quiet, our end of days shall pass;

So linger, please, to break and share our
nurture,
And through the night we pray: abide with
us.

0.4.2 RĂMÂI CU NOI

Evangelia după Luca 24:29

Ne naștem în durere și extaz
Nemernici, nevoiași, sărmani și goi,
Sorbînd al mamei zâmbet lăcrimat
Dar primul strigat e rămâi cu noi'.
Cînd printre flori de dalbe primaveri
Curtăm iubirea-n fragedul altoi,
Beția vieții-o tragem cu nesaț
Și uneori suflăm 'rămâi cu noi'
În vara vieții, apriga vâltoare
Ne-aruncă diamante și gunoi,
Furați de timp, mai spunem cate-odată
Vre-un rar și disperat 'rămâi cu noi'
Iar cînd sub greul anilor zvârlim
O ultima privire înapoi,
Un vis stingher ne prinde tot mai des
Șoptind înfrigurați 'rămâi cu noi'
Rămâi cu noi căci soarele, pe-o dungă,
Răzleți ne trece-n seara de apoi;
De-aceea frînge colțul sfînt al pâinii
Și-n noaptea asta să rămâi cu noi.

(from the volumes 'Pentimento', Interactive Press, Brisbane, 2021 - for the English version. 'Insula cu-vintelor de acasă' - Editura Limes, Cluj 2017 - for the Romanian version)

0.5 Liviu Mircea

Vom plimba cuvintele printre noi
Ca în zi de sărbătoare
Ținându-le gingaș de mână ca poezii.

0.5.1 Ca poezii

Cât de bine au știut ele să-ți spună
Ceea ce eu nu am reușit până acum,
Cuvintele rostite de tine, iată, se prefac
În sâmburi și în drumuri.
Pe partea cealaltă, însă,
S-au înmulțit reptilele dintre coaste,
Au inundat și tăcerile,
Și câinii bârfelor au venit în haită, da, mai
ales ei.

Cumva, nu știu cum
S-au adunat atâtea nespuse la un loc.
Am încercat să îți amintesc despre noi sau
apusuri,

Să te sustrag veninului dintre priviri,
Și să te mint frumos că sunt flori ce se deschid

Când trecem pe-acolo.

- Nu ți-e rușine să iubești la vârsta
asta? Uită-te un pic la tine.

La vârsta ta ar fi mai uman și poate

Chiar patriotic, dac-ai fi tu floare!

Te voi ține de mână, protejându-te, ca și
cum

Ție ar vrea să-ți facă rău, iar nu mie.

Prin parcul central, moartea

Zâmbește pe ascuns ca o fată mare.

În ciuda rușinii și-a noii ordini mondiale

0.5.2 Blues over my shoulder

Dacă ar fi fost să se întâmple ceva rău,
Azi nu mi-aș aminti o iotă,
Pășesc din nou peste mine să mă bucur
De noua dimineață.
Sub streșina sânilor tăi mi-e noua casă,
Și-n mila sticlelor golite până acum.
Orice s-ar spune, iubito, orice s-ar minți
Am avut parte în viață
De ce e mai frumos,
Atâtea și atâtea trăiri de parcă am fi o gașcă
întreagă

Sub pielea mea

Și nici nu mai contează câți ani.

Mi-a fost mai ușor

Când m-am dus spre Dumnezeu,

Și cerul s-a aplecat puțin să ajung să-mi culc
obrazul
În palma Lui.
M-am dus puțin spre El, nu ca rugăciune,
nu,
Și nu cu popii după mine,
Aș fi arătat ca un câine plin de purici,
M-am dus cu sufletul,
Așa cum El a venit la mine prima oară.
Vezi tu, mi-e târziu deja, aproape prea
târziu
Din când în când
Și de nu ai insista lângă mine
Aș mai goli câteva sticle de unul singur.
Dar cu poezia nu ai ce să-i faci, iubito, nu,
Cu poezia e ca și cum ai face striptease în
Piața Mare.
Mai mult de-atât nu știu și nu vreau să pot.

0.5.3 Aduceți hărți albe, hărți curate, vom desena o lume nouă

A doua zi am hotărât
Să emigrăm.
Din nou? De data asta unde?
Țările știute par colonii de smintiți,
La ce să mai sporim și-acolo nebunia?

Intru din nou în mine ca în țara mea
Și mi se face rău,
Dau să fug și-atârî de mine ca un membru
rupt,
Paralizat.
Dar hai să mai prindem curaj,
Așa cum ai prinde cu vârful degetelor
Niște pui de vulturi abia ieșiți din ou,
Să-i prinzi de piele, să-i ridici și să-i
cuibărești în inima ta,
Curând te vor învăța și pe tine cum e zborul.
Au ajuns disperările până la ziuă
Și unele sunt chiar în pragul casei,
Poți spune că s-au rupt și dealurile-n două
De-atâta inutilitate câtă încape în noi
Și când în nopțile de iarnă
Te învelești cu viața, doar.
Atunci nici copii nu-ți mai rămân sub gene
și nici lacrimi
Iar timpul e tot mai scurt și nu te-acoperă
cât ești.

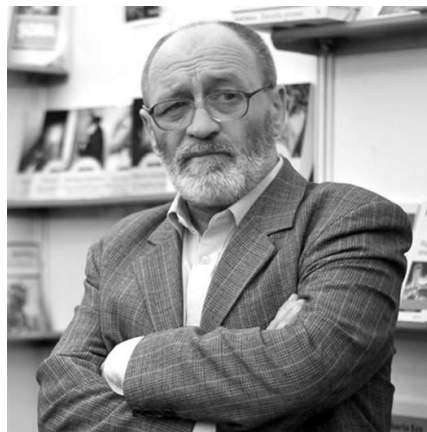

0.5.4 Trenul trece prin câmpie

Când strigi înăuntrul meu ecoul nu se mai
 întoarce,
 Se tot duce, răspunsul, în schimb,
 Rămâne acolo și doarme ca un liliac de ve-
 ghe,
 Doar câte o pasăre zboară peste capul meu
 sau un fluture,
 Undeva cade o vază cu flori uscate,
 Cade și brațul tău rămas atâta timp în aer
 Imitând stângaci o chemare.
 Și trenul fuge prin câmpie ca o cicatrice pe
 obrazul meu,
 Eu nu sunt în tren,
 Eu sunt cel care le pierde.
 Nici anul ăsta n-o să ajung acasă,
 Nici anul ăsta nu se va mai împlini
 Vreun an așa cum trebuie.
 De-o vreme sunt luat pe sus
 Într-un camion de sare și nisip și împrăștiat
 pe străzi,
 Pe unele le știu, pe altele le descopăr din
 mers,
 Nu-mi amintesc prea multe, nu,
 E prea mult viitor afară și prea puternic
 vântul lui.
 Iarna din secunde se topește ușor,
 Mai trecem un prag,
 Mai moare un drac în noi
 Și noi tot fără noi am rămas.

0.6 Ion Mureșan

0.6.1 Cât despre frumusețe

Carnea mea carnea mea galbenă
 cea mai cumplită venire a iernii te socot.
 Puterea mea îmi îngheață mâinile
 Puterea mea îmi îngheață inima.

Toate lucrurile cumplite au fost spuse
 iară eu o viață întreagă am adus o veste unui
 prieten:
 eșarfele de un roșu spălăcit ale Zeului abia
 mai adăpostesc
 de ploaie și de melancolie.

Carnea mea carnea mea galbenă
 cea mai cumplită venire a iernii te socot.
 Despre iluminarea marilor construcții
 cu lumânările de seu? – Aceasta da.

Cât despre frumusețe: singurul mod de a
 mă lipsi de ea
 stă în a-i săvârși faptele.

Iar la ospetele înțelepților sub mesele lor
 printre picioarele lor să-mi continui nestin-
 gherit
 jocul meu isteric cu pietricele albastre.

Carnea mea carnea mea galbenă
 cea mai cumplită venire a iernii te socot.

0.6.2 Poemul despre poezie

Toată viața am adunat cârpe să-mi fac o
sperietoare
îmi amintesc zilele în care ascuns sub pat
îmi desăvârșeam lucrarea
grămada de pantofi vechi pe care îmi reze-
mam capul uneori când adormeam
iar acum când e gata noapte de noapte sting
lumina și numai bănuind-o acolo
încep să urlu de spaimă.

0.6.3 De la fereastră

Dacă vreodată vom ajunge în Oraș
vei vedea și tu cum se deschid obloanele
cum femeile aruncă în stradă aripile de
îngeri rămase de la masa de seară.

0.7 Victoria Fătu Nalați

0.7.1 Narcoza clipei creatoare e-n imagini

Spiritul neadaptat,
azvârlit fără voie
într-un univers ostil,

se răsuțește-n vânturi
să țină gândurile-n frâu!

În fața acestor imagini
cuvintele cedează...

De la Baudelaire,
Malraux și Valery
îndoelile lucide
se înfioară-n propriul vid.
Se magnetizează
din adâncuri frumusețea!

În fața acestor imagini
cuvintele cedează...

Celebrități, cuprinse de nervozitate,
ascultă vocile din pragul amintirilor...
Explozii feerice cuprind mirarea!

În fața acestor imagini
cuvintele cedează...

Creatorii înaintează
prin deliciile neantului!

În fața acestor imagini
cuvintele cedează...

Văzătorii cresc 'Semnele timpului'!...
Prin clocotul lăuntric al vitezei
învață cu privirea suprema noblețe
a luminii prețioase din Multivers.

În fața acestor imagini
cuvintele cedează...

0.8 Corina Negrea

0.8.1 Timp în clepsidră

Crud mușcă gerul, cu nesaț, din suflet..
 Și flori de gheață înfloresc în piept.
 În noapte se aude al crivățului clinchet,
 Văzduhul cerne slove pe care le aștept.

Fulgi de omăt mi se-odihnesc pe umăr,
 Și-alerg prin văi de ceață, spre mâine, sau
 spre ieri..
 Perle înșir pe gene, nu-i rost să le mai
 număr!
 Dar după ierni cernite, vin sigur, primăveri.

Înșir o rugăciune pe a credinței salbă,
 Sub valul ce se zbate în ochiul răvășit.
 Pe frunte ard tăciunii aprinși în noaptea
 albă
 Când viscolul uitării părea desăvârșit...

Aud cum se sparg vise, în după-amiaza
 vieții,
 Simt rădăcini crescând, în inimă și-n gând.
 Arginții de la temple culeg nesomnul nopții
 Și în clepsidră, timpul, adoarme prea
 curând.

0.9 Loredana Știrbu

0.9.1 Cum moare iubirea

Cum moare în fiecare zi
 o parte din mine...
 se desprinde ca o piele moartă
 și cade.
 O năpărlire lentă,
 ca la reptilele care supraviețuiesc
 doar schimbându-și pielea,
 nu și memoria.
 Cu fiecare minciună de-a ta, iubite,
 cu fiecare trădare,
 mi se subțiază carnea sufletului
 până la os.
 Mi-e frică
 că voi ajunge un schelet simțitor,
 cu nervii la vedere,
 învățând durerea pe de rost.
 Mi-e frică
 că părțile acelea căzute din mine
 vor deveni hrană
 pentru paraziți și
 pentru hiene care nu știu să iubească
 Și totuși,
 dacă mai rămâne ceva din trupul acesta,
 va fi osul adevărului,
 acela care nu se mai lasă ros.

0.10 Victor Știr

0.10.1 cu frații înconjurați de noapte

cu frații înconjurați de noapte
înghesuiți de frig
și spima norilor târându-se

pe căciula fiecăruia

se roteau flăcări-șerpi
luminând fără sa ardă

întunericul cobora din deal
val înghițind zăpada
vine chitul le-ai strigat vai nouă

nu mai știați de nici unele
pân s-a ridicat ca-n glumă soarele
zdrentuind costeliva noapte

0.11 Georgeta Vermeșan

0.11.1 Picătura din cer

Picături din cer
se preling pe coala,
imaculată, de hârtie.
Sânt lacrimile cerului cu nori negri.
Ajung să se prelingă
pe urmele prafului
lăsat de culorile ascuțite.
Se întind, se lătesc
și devin umbre.
Dacă știi să le citești,
spun povești,
Îți inspiră creativitate.
Lumea de povești este aproape,
și culorile sunt magice.
Ajutate devin imagine.
Creează o desfătare a ochiului

și așa devii un peisagist imaginar:
un câmp cu flori,
un cer senin
și pictura cerului și a culorii
se îmbină perfect.
Nu orișicui i se cuvine
a pătrunde această taină.
Cei care o fac sânt visători,
după unii.
Dar ce știu ei,
cât poate fi de frumos!?
Privesc cerul și este senin
Privesc florile din grădină
Totul este creat de Dumnezeu,
pentru noi.
Noi trebuie doar să vedem!
Uneori suntem orbi
și nu vedem nimic.
este un moment să ne oprim
și să mulțumim pentru
darurile primite!

modelează caracterul.
Ce lași în urmă?
Intuiția, inspirația, imaginația
Sânt prezente în viață
La orice vârstă.

0.11.2 Ia seama la gândurile tale

Ia seama la gândurile tale
Căci ele vor deveni cuvinte
Cuvântul este cel mai mare dar,
Făcut omului de către Creator.
Gândul exprimat
determină caracterul omului,
care îi condiționează destinul.
Te naști, crești
și începi căutările.
De ce ai venit pe lume,
și cu ce daruri?
Cu ce te-ai ales
după căutări și zbateri?
Totul este deșertăciune,
dar trebuie să continui,
cât îți este dat.
Creezi povești,
Inventezi lucruri
Și mergi mai departe.
E bine, e rău
Rămâne de văzut!
căutările continuă,

0.12 Dora Budăcean

0.12.1 Un nou început

Milka, nu te băga, te rog, în gardul acela, este plin de scaieți.

Este ajunul Anului Nou, și Eva a ieșit la plimbare cu Milka, o cățelușă metisă, albă. Milka era lângă ea de ani buni, atât de mulți, că nici nu le mai ținea socoteala. Milka înțelegea tot ce-i vorbea Eva, de fapt, în ultima vreme, doar cu ea ce mai vorbea, și Milka îi răspundea de fiecare dată cu lătrături care imitau cuvintele. Așa făcu și acum. Lătră scurt, ca un refuz. Dar Eva era obișnuită că, din când în

când, Milka era îndărădnică, așa că zâmbi și zise,

Treaba ta, dar când ajungem în casă intri direct la duș.

Se așează pe o bancă și privea fără țintă. Străzile erau aproape goale, doar ici și colo era câte o fereastră luminată, orașul părea suspendat într-o liniște apăsătoare, ca o pauză între ani.

Este alt sfârșit de an, Milka.

Și-a amintit de singurătatea serilor ei, de casa tăcută, de anii care trecuseră prea repede.

Am trăit atâtea sfârșituri, că nici nu le mai deosebesc de începuturi, zise, de parcă Milka ar fi ascultat-o. Mi-au murit toți cei dragi și atunci a început o altă viață, în care am învățat să trăiesc fără ei. Mi-au murit prietenii și atunci a început o altă viață, în care nu mai aveam cu cine să râd sau să plâng. Acum un alt an se sfârșește și începe altul în care speranțele mele sunt tot mai puține. Dar pentru mine speranța a căpătat un alt sens. Sper să mă bucur de ziua de mâine, din ce an, vechi sau nou, o fi ea. Sper să nu mă doară mare lucru, picioarele mai ales, să mai pot umbla, să pot ieși cu tine la plimbare, sper să nu mă îmbolnăvesc, sper ca tu să mori înaintea mea, Milka, sper să mor în somn. Zâmbi amar.

O căută pe Milka din priviri, era tot la gardul acela.

Milka,, vino te rog, dragă!

Milka a privit-o rugător, știa prea bine privirea asta a Milkăi, și a scos un scâncet slab.

Bine, stai că vin să văd ce te ține pe loc.

Acolo, jos pe pământul înghețat, zăcea un pui de pisică. La început a crezut că este o cârpă aruncată. Apoi a văzut urechile. Era mic, ud, aproape înghețat, cu trupul rigid de frig. Eva s-a aplecat cu greu și, pentru o clipă, a crezut că e prea târziu. Când l-a atins, a simțit o tresărire

aproape imperceptibilă. Trăia.

I-au tremurat mâinile. Și-a desfăcut paltonul și a așezat puiul de pisică la piept, lipindu-l de căldura ei, șoptindu-i încet, ca unei ființe care înțelege: *Mai stai, nu pleca*. Milka o urmă ca un paznic tăcut cu privirea ațintită la locul de sub paltonul Evei unde era puiul de pisică.

Drumul spre casă i s-a părut mai lung ca niciodată. Respirația ei se amesteca cu respirația fragilă a puiului.

Ajunsă un casă, Eva l-a sters, l-a sucit pe toate părțile, l-a învelit într-un prosop gros și i-a pus într-o farfurioară lapte încălzit, iar puiul de pisică a deschis ochii pentru prima dată fără teamă și a început să lipăie liniștit lapte.

Eva l-a privit pentru prima oară cu atenție. Era gri tărcat, cu blana ciufulită de parcă fusese scărmanat, și avea niște ochi negri cum nu mai văzuse.

Am să-ți spun Smoc. Așa și arăți, râse Eva.

Milka stătea culcată pe burtă cu botul lângă puiul de pisică și când se oprea din lipăit laptele, îl lingea pe cap.

Milka, îți mulțumesc, zise Eva și o scărpină după ureche.

Milka lătră scurt, încet, ca și cum nu ar fi vrut să sperie pisicul. Cu picioarele tremurânde, eliberându-se din prosoape, Smoc se duse spre Milka, își frecă botul de gâtul ei, apoi se cuibări și adormi cu capul pe laba Milkăi. Și Milka zâmbi.

Eva îi privi mulțumită.

În noaptea în care lumea număra ultimele secunde ale anului și artificii anunțau venirea celui nou, singurătatea Evei a făcut un pas înapoi.

Milka, de mâine avem atâta treabă. Întâi trebuie să ne asigurăm că este sănătos, apoi să îl întremăm, apoi trebuie să-l educăm, că va fi poznaș, avem

atâtea lucruri noi să-l învățăm; și aici mă bazez pe tine, draga mea.

Milka lătră scurt și Smoc tresări. Îl linse blând pe blănița lui zburlită, tot corpul pisicului era cât limba ei, îl privi curioasă, îl mirosi, se asigură că a adormit din nou, apoi o privi pe Eva și îi zâmbi

Doamne, Milka, ne-am procopsit cu speranță.

0.12.2 Pe drumul cel bun

Octav își luase zi liberă.

Era ziua în care nu putea face nimic. Era amorțit.

-Șapte ani! Au trecut deja șapte ani, murmură.

Începuse să plângă în hohote. Era singura zi în care își mai permitea să plângă. În restul zilelor se străduia să uite.

Alina trecea strada ținând-o pe Ama de mână. Le privea pe amândouă, cele mai dragi ființe de pe pământ, cea mai de preț avere a lui și era convins că așa arată fericirea. O iubea pe Alina din clasa a cincea. Cumva tacit. I-a fost ptieten, i-a fost alături mereu, dar niciodată nu a sperat la mai mult. Nu-i venise să creadă când Alina i-a spus într-o zi.

- Ești cel mai bun prieten al meu, Octav, ești omul care mă cunoaște așa cum sunt. Ești omul care mă face fericită. Ești omul în care am încredere. Știu că tu nu ai să faci niciodată primul pas și nu vreau să te pierd așteptând. Octav, vrei să fii soțul meu?

Le aștepta peste drum de școală. Nu avea sens să meargă cu mașina până în fața școlii, era aglomerat, toți părinții mergeau cu mașinile să își aștepte copiii în poarta școlii.

Nu văzuse când s-a apropiat mașina aceea. Nu înțelegea ce s-a întâmplat. Toți cei de pe trecerea de pietoni, părinți cu copii de mână, toți au fost spulberați. Și el paralizase pe trotuar. Nu înțelegea. Se aștepta să le vadă ridicându-se și venind spre el. Dar nu se ridicau.

- Șapte ani, șopti din nou. Trebuia să fiu lângă ele. Trebuia să le apar. Eu trebuia să le apar, era responsabilitatea mea. Trebuia să mor odată cu ele.

Își afundă capul în pernă și hohoti. Nu se putea ierta și imaginea aceea era încă atât de vie în mintea lui. Închidea ochii și le vedea venind spre el, zâmbitoare. Și-l durea la fel de rău de fiecare dată. Nici Bebe, prietenul lui din copilărie, acum medic psihiatru, nu a reușit să îl convingă să facă terapie.

- Nu poți să suferi la nesfârșit. Lasă-mă să te ajut să treci peste hopul acesta și să înveți din nou să trăiești.

Degeaba, până într-o zi când a înțeles că nu ajută pe nimeni și la nimic dacă va continua așa, suferința lui nu le va aducea înapoi.

- Bebe, nu ai să poți șterge, nici tu, nici toți psihiatri din lume, ziua aceea din mintea mea pentru că eu nu vreau să o șterg. Mă poți însă ajuta să salvez alți oameni. Asta vreau să fac. Hai, să facem împreună lucrul ăsta. Eu mă pricep să recunosc suferința în oameni tu te pricepi să îi repari.

- Ai dreptate, este cea mai bună soluție, pentru că tu la asta te pricepi cel mai bine, la salvat oameni.

Bebe fusese un copil urâțel, timid, singuratic. Era mereu ținta glumelor răutăcioase ale colegilor. Într-o zi Octav s-a apropiat de el și l-a întrebat

- Vrei să fii prietenul meu?

Și nu s-au mai despărțit niciodată. Pentru Bebe, Octav era mai mult decât un frate. Prietenia lui l-a salvat. Bebe râdea de fiecare dată și îi spunea:

- Sunt ce sunt azi doar datorită ție.

- Exagerezi. Tot meritul este al tău.

- Octav, nu exagerez și tu știi asta.

Dar pentru Octav, să fie prieten, era natural.

Așa au început, întâi ei doi, în timpul lor liber, apoi li s-au alăturat și alți oameni inimoși, dornici să repare imposibilul. Acum aveau o clinică, pusă la dispoziția lor de unul dintre medicii implicați care se pensionase între timp.

Și ce se întâmpla la clinica aceea îl făcea fericit pe Octav.

Dar nu azi. Azi se retrăgea din lume și jenea. Încă mai avea cale lungă până să accepte că nimic din ziua aceea nu a depins de el.

Venise de vreo două luni la ei în birou, era retrasă, mereu își ferea privirea și răspundea monosilabic la orice întrebare. Era serioasă și muncea orice și oricât. La început, deși nu i-o ceruse nimeni, făcuse ore suplimentare aranjând toate documentele în bibliorafturi frumos etichetate, aranjate în ordine alfabetică, numerotate, datate, ordonate, că le găseai și pe întuneric. Au lăudat-o, dar ei nu i se părea că făcuse nimic special. Ieșea la țigară după ce se întorceau toți ceilalți, singură. Nu ieșea niciodată în pauza de masă, mânca singură în birou un sandviș pe care și-l aducea de acasă.

O chema Marcela și asta era tot ce știa despre ea. Dar Octav recunoscuse durerea din privirea ei.

- Bebe, o știi pe Marcela, fata cea nouă? Ei bine, Bebe, are mare nevoie de tine. Și i-a povestit despre Marcela.

Și Bebe a zâmbit în sinea lui. Octav era pe drumul cel bun.

A început să iasă la țigară odată cu ea. Îi zâmbea, dar atât. Apoi a început să-și aducă și el sandviș de acasă și rămânea cu ea în birou. Uneori Marcela îi răspundea la întrebări, alteori își puneă căștile pe urechi și asculta muzică. Într-o zi a venit cu două cafele și a invitat-o la țigară. A ieșit cu el în dimineața aceea și au vorbit nimicuri. Dar a vorbit. A durat câteva săptămâni până a reușit să o invite într-o după amiază la o terasă. Era cald

- Nu ai vrea să mergem la o înghețată?

Și nu l-a refuzat. Și pe când nici nu se aștepta, Marcela a început să vorbească.

- Octav, apreciez foarte mult tot ce faci tu. Cu atât mai mult cu cât, pentru că oamenii se cred binevoitori dacă împărtășesc astfel de povești, am aflat și eu povestea ta. Nu știu exact ce aștepti de la mine și nu vreau să trag concluzii greșite, eu cred că ești un om bun și atât, nu pun preț pe părerea altora, dar tu nu știi nimic despre mine.

M-am căsătorit cu Gicu după ce am terminat facultatea. Mă curta de câțiva ani și mi s-a părut potrivit, pentru că era foarte serios și îmi recita poezii. Eu veneam dintr-o familie în care certurile și bătaile erau la ordinea zilei. Mă feream de bețivi, sau, mă rog, de băieții care beau, ca dracu' de tămâie. Doar că nu știam că se poate și mai rău. Nu mă bătea, dar eram pentru el un fel de slugă, nici nu știu cum să zic altfel

Îmi spunea că nu am cum să vin obosită de la serviciu pentru că eu sunt o simplă "contabilă". El era inginer.

- Contabilitate poate să țină oricine a făcut o facultate, chiar nu știu de ce a trebuit să se facă una specială, mă rog, poate ca să aveți și voi o diplomă, spunea.

M-a dus la mama lui să mă învețe să gătesc exact ca ea și dacă nu îmi ieșea cum trebuie, mă făcea troacă de porci. Nu zbiera niciodată, dar tonul, tonul era mai mult decat batjocoritor, era plin de silă și dispreț.

Îmi făcuse o listă cu ce trebuie să gătesc în fiecare zi din săptămână, dimineață, la prânz și la cină și nu aveam voie să gătesc nimic altceva. Sexul era mecanic și exact când avea el chef, mă făcea să mă simt ca o târfă plătită.

Norocul meu a fost că nu am rămas însărcinată. Nu aș fi vrut să nasc un copil zămislit de monstrul acela. Dar, bineînțeles, îmi spunea că nu sunt bună de nimic, din moment ce nu sunt în stare să fac un copil, ca orice femeie. Așa spunea, femeie.

În prima vară l-am rugat să mergem în concediu

la mare. Nu o văzusem niciodată și era una din dorințele mele secrete. Eram încă naivă și mai credeam poveștile frumoase cu care m-a cucerit.

- Tu crezi că dau atâția bani pentru un moft de-al tău? Putem merge la strand într-o sâmbătă. Este același lucru. În plus, nici nu arăți prea grozav în costum de baie.

Nu-mi dădea voie să-mi cumpăr haine sau pantofi.

- La ce-ți trebuie altele? Ai destule. Prea multe, dacă mă întrebi pe mine

Nu aveam voie să merg nicăieri. Nu aveam voie să am prietene cu care să mă vizitez. Mergeam în fiecare weekend la părinții lui. Nu am auzit o vorbă bună, una singură, nici de la el, nici de la părinții lui.

După doi ani mi-am dat seama că nu vreau să trăiesc așa. Am plecat pe furiș, într-o dimineață, mersesem înainte la o avocată care m-a sfătuit și intentasem divorțul.

Așa am ajuns aici, în orașul ăsta, în locul ăsta unde nu cunoșteam pe nimeni și nimeni nu mă cunoștea. Nu sufăr, Octav. Nu acum. Doar că nu-mi mai doresc nicio relație. Și nu aș vrea să te fac să suferi din nou.

Octav a tăcut. Nu-i putea spune că el nu dorea decât să o convingă să îl lase pe Bebe să o salveze.

Răse în sinea lui.

Suntem două suflete zdrobite care se ocrotesc unul pe altul.

Dar nu a renunțat. Îi și făcea plăcere compania ei. Deveniseră prieteni.

Octav găsea zilnic ceva nou care să o facă să nu stea închisă în casă. Au mers în drumeții cu bicicletele, au mers pe munte cu cortul, la film, la teatru, în pădure după ciuperci. Octav nu le cunoștea, dar Marcela era expertă.

- Este singurul lucru bun pe care l-am învățat de la tata, a râs ea.

Când nu se găsea nimic altceva de făcut, pierdeau vremea prin magazine, nu cumpărau nimic, sau

aproape nimic, doar pierdeau vremea. Pentru Octav nu era greu, el, cel mai bine, se pricepea să fie prieten. Și cu Marcela totul părea ușor. Se bucura din orice.

Se apropia Crăciunul.

- Octav, ce planuri ai de sărbători? Hai, să mergem undeva de Crăciun. Undeva la o cabană, la munte, la zăpadă, nu știu, departe de aici.

- Vrei să mergem la schi?

- Nu știu schia.

- Bine, atunci mă ocup eu.

Cu o săptămână înainte de Crăciun, Marcela l-a invitat la ea după serviciu.

- Fac niște spaghete cu ciuperci, așa cum îți plac ție și am luat un vin bun de la Cramele Recaş, sau poate bem un vin fiert. Ce zici?

- Este perfect.

Octav avea emoții.nu știa cum va primi Marcela cadoul lui. După a doua cană de vin fiert, si-a făcut curaj și a scos din buzunar o hârtie făcută sul și legată cu fundă roșie.

- Țsta este cadoul meu de Crăciun pentru tine. Este mai special, de aceea ți-l dau azi.

Marcela desfăcu hârtia și rămase așa, nemișcată. Apoi își acoperi fața cu palmele și începu să plângă în hohote.

- M-am gândit că zăpadă ai mai văzut, dar marea, oceanul practic, niciodată. De aceea am ales Maldive, să vezi ocean cât vezi cu ochii.

Marcela se ridică și se aruncă în brațele lui plângând în hohote

-Octav, eu...eu

- Nu spune nimic, te rog. Nu îți cer nimic, Marcela. Este doar un cadou. Nu te obligă la nimic Dacă nu vrei, nu mergem. Nu trebuie să decizi nimic astăzi. Am vrut doar să îți fac o surpriză. Poate m-am grăbit.

- Vreau, cum să nu vreau, știi că vreau, hohoti Marcela cu capul cufundat la pieptul lui. Doar că m-ai copleșit cu bunătatea ta și nu știu cum să-ți mulțumesc.

- Dar nici nu este nevoie să o faci. Eu nu am știut niciodată să cer, ci doar să ofer. Este bine așa cum este acum.

Nu știu dacă eu am reușit să îți alung măcar o parte din neîncrederea în oameni, dar știu, și vreau să știi și tu, că atunci când sunt cu tine, uit să fiu trist.

O îndepărtă ușor din brațele lui cuprinzându-i umerii cu palmele, privind-o. Marcela îi zâmbea printre lacrimi.

- Gata cu bocetele! Plecăm în Maldive. Apoi, om mai vedea.

0.12.3 Coșmarul

Era trei noaptea și Teo stătea țeapăn în mijlocul camerei privind îngrozit în întuneric, căutând un punct, o lumină care să-l aducă în realitate. Avusese din nou visul acela, coșmarul din care nu se putea trezi niciodată.

Era în ultimul an de liceu, se apropia bacalaureatul și simțea că viața lui abia începe. Era la cabana colegului lui, Marc, o casă veche mai exact, fusese a bunicilor lui, aflată într-o zonă cu un peisaj mirific, liniște și aer curat. De la cabană, pe o cărare prin mijlocul a tot felul de pomi și copăcei, coborâra la lac. Era un lac de acumulare, strămutaseră satul ca să îl construiască și în zilele toride de vară apa din lac scădea și se vedea vârful turlei bisericii în mijlocul lui. Altfel lacul era întunecat și cu apa foarte rece. Stăteau pe marginea lacului, prăjeau slănină și beau bere. De fapt asta făceau în majoritatea timpului cât erau împreună, beau.

Fata a apărut de nicăieri. Era cam de vârsta lor, poate mai mare cu un an sau doi, cel mult, nu putea aprecia și, sincer, nici nu conta. Era frumoasă. S-a așezat, senină, pe pătură lângă ei de parcă era de-a locului. Avea părul negru, cârlionțat și niște ochi mai negri decât întunericul. A luat un băț, a înfipt slănină în el și a pus-o deasupra focului. Marc i-a întins o bere și fata a râs în timp ce a ciocnit-o cu berile lor. Au băut până noaptea târziu. Aduseseră cu ei bere să le ajungă.

- Dacă ni se termină, nu avem de unde cumpăra, a spus Marc.

Râdeau toți trei și părea că se cunosc de când lumea.

- Ce ziceți de o baie în lac?, a spus fata după o vreme.

- E noapte, apa este foarte rece chiar și peste zi și suntem și cam beți, l-a auzit pe Marc zicând.

- Fata și-a cuprins părul cu palmele, l-a ridicat în vârful capului și l-a legat cu un elastic, s-a dezbrăcat de toate hainele și a intrat în apă. Ei râdeau.

- Zău, insistă Marc, este prea întuneric, ai băut mult, nu te îndepărta de mal.

Fata a râs, avea un râs cum nu mai auzise, ca un clinchet de clopoței.

- Nu e prima dată când o fac, a zis, vin des aici.

A auzit-o când a intrat în apă, apoi a mai deschis o bere. Știa că este beat, dar starea aceea îl făcea să uite de toate. Nu-și amintea exact care erau durerile lui, și asta îl făcu să râdă zgomotos, din adâncul plămânilor. Și râsul lui sună sinistru în liniștea nopții.

- Băi, unde-i asta?, îl întreabă pe Marc

Tăcură amândoi. Era o liniște care îi făcea să le țiuie urechile.

- Nu aud nimic.

- Strig-o!

- Cum o cheamă?

- Băi, nu știm nici cum o cheamă.

Începură să strige în toate felurile și le răspundea doar ecoul.

- S-a înecat, frate!

Marc nu a spus nimic. Începuse să strângă grăbit tot ce era în jurul lui. A început să adune și el lucruri, la nimereală, cădea, râdea, se ridica, îl privea pe Marc, dar nu-l vedea, atât de gros era întunericul. Au îndesat totul de-a valma în plase și sacose și au luat-o la fugă. Și, brusc, i se făcuse frică, atât de frică încât începuse să transpire. Și atunci se trezea, ud learcă și îngrozit.

Nu-și amintea să fi trăit noaptea aceea. Nu-și amintea absolut nimic. Își amintea doar dimineața, când l-a trezit Marc.

- Teo, trezește-te, trebuie să plecăm.

- De ce așa devreme?

Marc nu i-a răspuns. A dus grăbit bagajele la mașină și a strigat din nou, 'grăbește-te!'. Nu au mai vorbit nimic tot drumul. Teo nu înțelegea cu ce l-a supărat. 'Poate am făcut sau am spus ceva ce l-a deranjat'. A tăcut și el. Când a coborât din mașină în fața casei, a mai făcut o încercare să îl îmbuneze.

- Marc, chiar nu-mi aduc nimic aminte.

- Știu.

Aceea a fost ultima dată când a mai mers cu Marc undeva. Marc îl evita, apoi după bacalaureat, a dispărut fără un cuvânt. Aflase de la Virgil că

plecase la părinții lui, în Spania.

Pe Marc, nu-l mai văzuse de aproape douăzeci de ani. Dar visul acesta care se repeta îl făcea să se cutremure. Trebuia cumva să dea de Marc. Trebuia să afle ce s-a întâmplat între ei în noaptea aceea pe care nu și-o putea aminti.

Era tot mai convins că s-a întâmplat ceva grav în noaptea aceea. Începuse să cutreiere prin părțile locului, îi întreba pe oameni despre o fată dispărută în vara aceea, dar nimeni nu-și amintea de o astfel de întâmplare. Un om mai bătrân i-a povestit că, imediat după ce s-a construit lacul, umbla vorba că s-a înecat o fată, era străină, oamenii din părțile locului se temeau să se scalde în lac, ziceau că este blestemat și nu-și amintea să o fi găsit. Dar, de altă fată care să se fi înecat în lac, nu-și amintea.

Se întâlnise într-o zi cu Virgil, fostul lui coleg. Era foarte cald.

- Hai, să bem o bere, a spus Virgil. Stăm la răcoare, mai povestim și noi.

- Eu nu beau alcool. Dar am să beau o apă.

Știa că Virgil fusese vecin cu Marc și îl întrebă fără altă introducere.

- Știi ceva de Marc?

- Mda, păi, îl mai întâlnesc pe verișorul lui și îmi mai spune câte ceva. Eu nu-l întreb. Este tot în Spania și din câte știu îi merge desul de bine. Ai lui au deschis un magazin cu produse românești.

- Ai numărul lui de telefon?

- Nu. Nici nu am nevoie.

N-am de ce să îl sun. Eu îl știu de la grădiniță. Un ciudat. Chiar vorbeam cu băieții când s-a lipit de tine că nu va trece mult și ai să dai de belea.

- De ce spui asta?

- Teo, crede-mă, omul are o problemă. Eu nu am cunoscut încă în viața asta un om mai lipsit de scrupule decât Marc.

Asta îl pusese pe gânduri. Nu mai putea amâna, trebuia să dea cumva de Marc. Îl căută pe rețelele de socializare și-l găsi.

- De ce naiba nu m-am gândit mai repede să fac asta? își zise în ciudat.

I-a scris, dar nu a răspuns.

A insistat. I-a povestit visul, nu i-a răspuns.

Într-o zi Marc i-a scris din bun senin și i-a spus că vine în țară.

- Mai este barul de lângă liceu? Cum îl chema? Hai, să ne vedem acolo de dragul vremurilor trecute.

Marc părea neschimbat, timpul parcă trecuse pe lângă el.

- Arăți bine.

- Da, și tu.

- Aiurea, am îmbătrânit mult. Mă macină coșmarul acela de care ți-am povestit. Nu știi cât mă bucur că ai venit!

- Nu veneam nici acum, dar am aflat că apa lacului a început să scadă.

Teo a simțit cum i se scurge tot sângele din vene.

- Marc, nu-mi amintesc nimic din noaptea aceea. Adică de la un moment dat nu-mi mai amintesc.

Coșmarul mă urmărește de ani de zile, dar mă trezesc întotdeauna la fel de nedumerit. Nu am putut merge nici măcar la un psihiatru, îmi era teamă să nu aflu că am omorât-o.

Te rog eu frumos, spune-mi ce s-a întâmplat, ajută-mă, te rog, să scap de coșmar.

Marc râse zgomotos, plesnindu-se cu palmele peste coapse.

- Ce dracu găsești de râs?

- Bine, Teo dacă asta îți dorești, îți povestesc.

- Îți amintesti? Tu îți amintești?

- Adevărul este că tu nici nu ai cum să-ți amintești, erai beat mort. Nu știi să bei. Bei până uiți și cum te cheamă, ți se rupe filmul, nu îți mai aduci aminte ce faci, băutura îți este cel mai mare dușman.

- Da, asta recunosc, dar nu mai beau de douăzeci de ani.

- În cazul tău este laudabil, deși se pare că ai luat decizia asta prea târziu.

Și râse din nou plesnindu-se repetat cu palmele peste coapse.

- De ce prea târziu?

- Păi dacă nu ai fi băut atunci, nu ai fi avut acum coșmarul.

Și râse ca de o glume bună.

- Văd ca te amuză toată zbaterea mea. Credeam că ai să mă ajuti.

- Bine, mă. Deci, uite cum a fost. Eram beți toți trei. Eu și fata am început să ne hărjnim, eram deja dezbrăcați, părea că nu o deranjează. Dar tu râdeai într-una și cred că asta a enervat-o. A început să se zbată, să țipe, să mă lovească. M-am enervat și am lovit-o și eu. Și nu a mai mișcat. Și tu râdeai ca un idiot. Îmi venea să te strâng de gât. A durat câteva minute până mi-am dat seama că habar nu ai ce se întâmplă. Așa că am aruncat-o în lac. Apoi am început să strâng tot și ți-am spus să plecăm. Dar tu nu puteai merge, cădeai, te ridica, râdeai. Mai mult te-am cărat în spate. În fine, am ajuns la cabană, ai căzut pe pat și ai adormit aproape instantaneu.

Eu m-am întors la lac. Era întuneric, nu vedeam nimic. Am așteptat până a răsărit soarele. Nu o vedeam nicăieri. În fine. Acum câteva zile un verișor mi-a spus că a scăzut apa din lac și se vede vârful turlei bisericii, așa că am venit. Am stat câteva zile

și am tot privit lacul. Da' n-am văzut nimic.

- Și de ce m-ai lasat să mă chinui atâta timp?

- Sincer, nu m-am mai prea gândit la tine.

- Dar la ea te-ai gândit? Dacă o găsea cineva? Tu nu te-ai gândit niciodată la asta?

Marc râse zgomotos.
Lui Teo i se părea grotesc râsul lui.

- Păi, trebuia să mă mai gândesc? Lucrurile erau clare. Spuneam exact ce voiam eu, tu oricum nu-ți aminteai nimic. Puteam, de exemplu, să spun că a intrat ea singură în apă și s-a înecat, un accident nefericit, așa, ca în visul tău, sau puteam spune că tu ai omorât-o și ai aruncat-o în lac. Înțelegi?! Tu nu mă puteai contrazice, pentru că nu îți amintești nimic din noaptea aceea. Iar ce ți-am povestit eu acum, oare așa o fi fost? Oare asta să fie adevărul? Habar nu ai!
Și râse satisfăcut bătând de mai multe ori cu palmele pe masă.

Teo apucă paharul plin pe jumătate cu suc și, cu o mișcare scurtă, îi aruncă sucul în față.

- Cum poți trăi cu urâciunea asta, putreziciunea asta în tine? Cum te poți suporta? Acum înțeleg. Știai că mă îmbăt și nu țin minte, ai plănuit totul de când a apărut fata. Am fost fraierul perfect. Eu am fost primul? Au mai fost după mine? Au mai fost după ea? Dumnezeuule, Marc, ești un monstru!

0.13 Alin Cordoș

0.13.1 Psalmii de noapte

Jelaniile părintelui Ilarie și cântece din gară

Continuăm să mai supunem oprobriului public texte din viitorul volum de poezie și proze scurte: Psalmii de noapte.

Astăzi e despre plecarea lui Ilarie...

Despre plecarea lui Ilarie și Cântul al IX-lea, al căutării și căderii în sine

Când ai plecat, Ilarie, nimeni nu știa cum se vor așeza norii, cântecele lor mahnite, mahnite precum sufletele morților

De la ușa Casei Tale se aud, așa mi-a zis și celălalt muncitor din schimbul 3, ascultă, uite cum ascultă oamenii din casele de lut cântecele, toate cântecele lui Ilarie

Ei, ei pe acoperișuri le ascultă, încet, așa încet, bat ritmul în sicriul mare aruncat în spatele blocului, în spatele blocului de nefamiliști au aruncat sicriul și tot cântecul

De la etajul 4 al blocului, al blocului cu viermii albi, de dus la pescuit, de la etajul 4 vezi gara și auzi

Toate cântecele lui Ilarie: plecat a fost, plecat rămâne

Și cântece lui despre tristețea lui Caron
 Vinooo, vino Ilarie, vino să bem
 Să bem lângă copilul cu mâinile de lut
 Ce și-a scos ochii, ochiii și i-a scos pe drumul de la
 Emaus
 Vino Ilarie, vino să cântăm despre vara ce dusă este,
 dar...
 Încet, încet de tot să cântăm, pe Domnul să nu-l
 deranjăm
 Lui nu-I plac cântecele tale, cântecele tale Ilarie și
 nici soarele
 Nici soarele fierbinte al stepei
 Așa a plecat Ilarie, așa a plecat, încet, în surdină
 Ducea în spate o cruce mare, mai mare și mai grea
 decât putea duce
 A lăsat doar un bilet pe unul din colțurile templului:
 M-ai făcut să aștept, smochinule

Zicem Noi, Ilarie, tot zicem: Ce lacrimi curg pe
 obrazul acesta, ce lacrimi
 Zicem : să ne mărturisim Acarului, căci Șeful de
 Gară, el, în smochin și-a găsit sfârșitul, copacul cu
 mii de ochi ce vestește viitorul
 Sunăăă, sună, Femeie la ușa lui SAVAOTH
 Să le spunem că a plecat Ilarie, în gară plâng șinele,
 nu e nimeni
 Doar lacrimile ce curg pe obrazul acesta

Un alt cântec de-a lui Ilarie

Cât de sus, cât de sus vor zbura aceste păsări, mai
 sus de Marele Cub și de Piramide?
 Mereu, mereu vor căra cîmpia pe aripile lor, florile
 roșii, ap ace curge din cer
 Florile roșii, ca niște obiceiuri, vechi cântece din
 fundul pământului
 Noi, noi Ilarie am sunat la ușa Ta, uite așa am sunat

De 2, de 3, de 4 ori , de câte ori să mai sun?
 Au murit florile , au murit chiar toate florile, țipăăă
 Țipă fetița blondă din spatele Casei Tale Casa cu
 ușile de ceară

În zadar, în zadar am bătut cu stângul, mai pe
 urmă cu dreptul , Așa cu dreptul am bătut

Ia aceste trei (3) flori, 3 maci de pe mormintele a
 3 furnici
 Așează-le în apa care va învia, va Învia Cerul,
 Din nori pufoși a coborât Domnul
 Și a binecuvântat Furnicile, una câte una le-a
 Binecuvântat: Acesta nu e cântecul lui Ilarie, spus-a
 Domnul

Să îți scriem , așa ne-am spus, să îți scriem
 Pentru a te găsi la casele voastre, Doamnă
 Neplecată din lumea unde mâinile zadarnic te caută
 Te caută
 Din gura astupată de pământ nu mai iese decât iarba
 Iarba care îți va acoperi mormântul
 Doar fără mâini am putut să îți scriem, cu gura să
 scriem

Cântul al IX-lea, al căutării și căderii în sine

Noi, noi Ilarie, noi Ilarie
 Te-am căutat, ca pe-un diamant te-am căutat
 În toate găurile uitate de lume, pe toate dealurile pus-
 tii, în mările moarte , noi Ilarie te-am căutat, te-am
 căutat dar nu te-am găsit Atunci, am zis noi Ilarie,
 atunci, noi am zis să luăm toate aceste flori,
 Flori și pietre, vrem a ți le dăru, dimpreună, dim-
 preună cu noi și încă niște arici ce-l caută pe Domnul
 Noi, noi Ilarie ne-an nevoit în lucrări, felurite și grele
 lucrări să-ți mulțumim trupul gol și alb, alb precum o
 lumânare Noi, noi ILARIE, ne-am prosternat în fața
 mâinilor Tale, a țătelor și coapselor tale , în fața a
 toate cele ale tale, dimpreună ne-am prosternat, dim-
 preună cu niște arici ce-l caută și ei pe Domnul
 Noi, noi Ilarie te-am căutat până la soare să te
 înălțăm, acolo să te dăm în leagăn,
 Noi, noi Ilarie te-am dorit, mai mult decât inima
 noastră, mai mult decât ne-am dorit pe Domnul din
 peșteră, omul lăcustă
 Noi, Ilarie, noi te-am iubit, preferând Crepsculul și
 Moartea decât neubirea Ta
 Noi, noi Ilarie am lins obișnuința de-a te numi
 Stăpână... ne-am târât ca melcii căutând iarba cea
 mai mătăsoasă, apa cea mai curată, cerul cel mai se-
 nin, noi, noi Ilarie te-am adorat, te-am adorat mai
 mult decât toți Psalmii și glasurile heruvinelor
 Când, când ne-ai întors spatele

Când ne-ai întors spatele, noi, noi Ilarie am plans, am tot plans, până când? Până când durerea noastră a zdruncinat Universul , a ucis Lumina Atunci, atunci, noi, părintele Ilarie am plans până ne-am prefăcut în stea

Una mica, mică de tot, o stea pe țeasta unui măgăruș
Noi, Ilarie, părintele orb, am tăcut, am luat toate cuvintele , pe toate cuvintele le-am îngropat, ACOLO ... în spatele casei unde locuiește Dumnezeu

ÎN CĂDERE

Dacă vom cădea, la marginea Universului, dacă vom cădea, atunci, îl vom lăsa pe Dumnezo să nască mai departe, lumi, copaci și munți și mări, pînă să cazi în genune Până să cazi, te vor lăsa vederile, ele te vor lăsa și toate celelalte grele-ți vor părea

... ca niște mori de apă se vor învârti gândurile, ca niște mori de apă, și atunci

Și atunci, pe Domnul bun, bun și drept îl vei vedea. . .

.... DACĂ VEI CĂDEA

0.13.2 Prima citire asupra Psalmilor de noapte

Cartea e în pregătire și o voi face publică prima dată pe rețelele de socializare

Psalmul 13: La Nazareth

Love hurts, love scars
Love wounds and marks any heart...

Gabriel, Gabriel, ți-ai trimis Îngerii
să usuce pământul
lumea să o usuce de fluturi și aripi
love hurts

când s-a isprăvit lucrarea
când s-a isprăvit lucrarea
ploi cu cenușă au acoperit deșertul
I know it isn't true
Love is just a lie

Centurioni, erare humanum est
Centurioni își înfingeau Pilumurile
În țarină le înfingeau
Orbind, orbind pământul

La Zenit, la Zenit, cerul cenușiu
Cenușiu precum un ogar, zvonea ploaia

Some fools think of happiness, Gabriel
Gabriel, blow up your trumpet
Aruncă trompeta
Glasurile lui Yehave
nu, nu vezi oare ochii lui Dumnezeu
Oooo, Gabriel, ce mici,
ce mici și închiși sunt ochii lui Dumnezeu

Zis-a cel nebun în inima sa: "Nu este Dumnezeu!" Stricatu-s-au oamenii și urăți s-au făcut întru îndeletnicirile lor. Nu este cel ce face bunătate, nu este până la unul.

Domnul din cer a privit peste fiii oamenilor, să vadă de este cel ce înțelege, sau cel ce caută pe Dumnezeu. Toți s-au abătut, împreună netrebnici s-au făcut; nu este cel ce face bunătate, nu este până la unul.

Oare, nu se vor înțelepți toți cei ce lucrează fărădelegea? Cei ce mănâncă pe poporul Meu ca pâinea, pe Domnul nu L-au chemat. Acolo s-au temut de frică, unde nu era frică, că Dumnezeu este cu neamul dreptilor.

Săracul nădăjduiește în Domnul și voi ați râs de nădejdea lui, zicând: Cine va da din Sion mântuire lui Israel?

Dar când va întoarce Domnul pe cei robiți ai poporului Său, bucura-se-va Iacob și se va veseli Israel.

Psalmul 14 : În deșertul Iudeii

În noapte, da în noapte,
Măi Îngerule, am auzit, așa am auzit
Nu-ți mai simți aripile, ele
Ele se ridică singure la cer

Golit de nori, cerul e, o câmpie plină de
fântâni
Fântîni și morminte goale
Iar, iar arșița a închis pământul
a uscat câmpiile îngerilor

cenușă și mir, With no lovin' in our souls
And no money in our coats

Nu mă mai căuta, chiar nu mă mai căuta,

La capătul pietrelor negre
Respiră, respiră împreună, o dată
O singură dată cu Dumnezeu

I hate that sadness in your eyes
But Angie, Angie
Ain't it time we said goodbye? Yeah

În noapte, da în noapte
Nu îți mai vezi aripile
Nu, nu le mai simți
Nu te mai poți lăuda oamenilor
Oamenilor din piatră cu ele
Dumnezeu le-a chemat la El, pe ele

Doamne, cine va locui în locașul Tău și cine se va sălășlui în muntele cel sfânt al Tău?

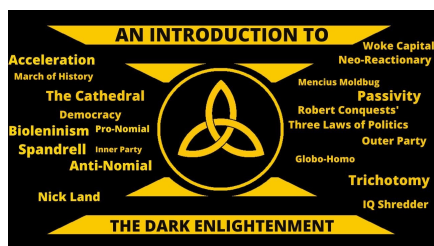
Cel ce umblă fără prihană și face dreptate, cel ce are adevărul în inima sa,

Cel ce n-a viclenit cu limba, nici n-a făcut rău împotriva vecinului său și ocară n-a rostit împotriva aproapelui său.

Defăimat să fie înaintea Lui "el ce viclenește, iar pe cei ce se tem de Domnul îi slăvește; cel ce se jură aproapelui său și nu se leapădă,

Argintul său nu l-a dat cu camătă și daruri împotriva celor nevinovați n-a luat. Cel ce face acestea nu se va clătina în veac.

0.13.3 Groelanda, primul 'oraș-privat' - (Charter Cities) din istoria omenirii? Există planuri ale 'Dark Enlightenment' ? Groenlanda - 'Tabula Rasa'? Ce este proiectul PRAXIS?

Pentru a înțelege de ce Groenlanda a devenit un punct de interes pentru SUA dar mai ales pentru Black MAGA, trebuie să privim dincolo de hărțile militare clasice. În esență, acești actori nu văd Groenlanda ca pe o simplă insulă înghețată, ci ca pe 'ultima frontieră' neexploată a Occidentului.

Totul se leagă de ceea ce am scris anul trecut și, atunci scriam așa: ' Am reflectat destul de mult asupra a ceea ce urmează, asta pentru că, am căutat texte similare sau alte materiale de 'esență' a ceea ce se află în spatele sintagmei 'Iluminismului întunecat'- 'Dark Enlightenment' sau cum i se mai spune Mișcarea neoreacționară (uneori prescurtată NRx)

Pentru a înțelege mai bine textul următor, vă invit să recitiți materialul-traducere scris de mine în august 2025: SINTEZE- Curtis Yarvin, ideologul 'Iluminismului întunecat' și impactul său în era Trump- <https://propolitica.ro/2025/08/14/curtis-yarvin-ideologul-iluminismului-intunecat-si-impactul-sau-in-era-trump-ce-este-dincolo-de-red-pill/>

Așadar, din start spunem următoarele: e vorba de o viziune dar și de concepte dar și de chei spre a înțelege mecanismele și pe arhitecții noii lumi ce se pregătește deja în culise.

Nu trebuie uitat aici nici de Proiectul Praxis, care este unul dintre cele mai ambițioase și, în același timp, controversate demersuri din ecosistemul crypto și tech actual. Ideea de a construi un 'stat-oraș' de la zero nu este nouă, dar Praxis o abordează prin prisma ideologiei 'Network State' (Statul Rețea). Asupra acestui subiect vom reveni cu un articol special.

Cine sunt acești 'noii arhitecți'?

E vorba de: Peter Thiel: Co-fondator PayPal și Palantir, cunoscut pentru viziuni libertariene radicale. El crede că democrația și libertatea nu mai sunt compatibile și caută spații noi (în tehnologie, în oceane sau în spațiu) unde să poată inova fără reglementări statale.

Evident, de aici nu putea lipsi Curtis Yarvin (Mencius Moldbug): Ideologul mișcării NRx (Neoreacțiunea). El susține că democrația este ineficientă și ar trebui înlocuită cu un model de guvernare de tip corporație, unde un 'CEO' (un monarh tehnocrat) conduce statul.

Balaji Srinivasan: Fost CTO la Coinbase, promotorul conceptului de Network State (Statul Rețea).

2. Groenlanda ca 'Tabula Rasa'. Sintagma tabula rasa este crucială în explicațiile care urmează. Tabula rasa este în realitate o expresie care provine din latină și înseamnă în traducere 'tablă ștersă', 'tablă curată'. Asta poate și de la faptul că anticii scriau pe tăblițe cerate, putând șterge, la nevoie, cele scrise.

Prin analogie cu buretele care șterge tot ceea ce a fost scris pe o tablă, a face tabula rasa înseamnă de fapt a înlătura, a distruge un lucru, spre a-l înlocui cu altul.

Până aici, lucrurile vă sunt clare. Mergem mai departe.

Deci, acești gânditori consideră că statele moderne (SUA, țările UE) sunt prea rigide, birocratice și 'blocate' în vechi proceduri pentru a mai permite inovația socială radicală.

De ce Groenlanda?

Densitate scăzută: O populație mică pe un teritoriu imens; Resurse: Bogății minerale enorme care devin accesibile pe măsură ce gheața se topește (autarhie/independență economică). Autonomie: Groenlanda are un statut special față de Danemarca, ceea ce ar putea permite, teoretic, negocieri pentru zone economice speciale.

Am ajuns la concepte. Două sunt extrem de importante:

Orașe cu Constituție și Statele Rețea, două modele de guvernare experimentală care ar transforma radical conceptul de 'țară':

A. Statul Rețea (The Network State)

Spre deosebire de statele tradiționale care încep cu un pământ și apoi adună oameni, Statul Rețea funcționează invers: o comunitate online se formează în jurul unor valori comune; strâng fonduri (crowdfunding) și demonstrează forță economică. Deloc întâmplător: Achiziționează teritorii în lumea reală (cum ar fi porțiuni din Groenlanda) pentru a crea enclave suverane recunoscute diplomatic.

B. Orașe cu Constituție (Charter Cities)

Acestea sunt zone geografice în care legile țării gazdă nu se aplică. În schimb, orașul are propria sa 'constituție' (adesea un contract comercial), administrare privată și sisteme judiciare proprii, fiind conceput să atragă investiții prin stabilitate și reglementări pro-business radicale.

Strategie clasică militară vs Noua Ordine Economică Mondială

Dacă Pentagonul vrea Groenlanda pentru a monitoriza rachetele rusești (Thule Air Base), grupul NRx/Thiel o vrea pentru exit.

Strategia Veche: Control militar și geopolitic.

Strategia Nouă: Crearea unei alternative la statul-națiune.

Ei văd Groenlanda ca pe un laborator unde pot testa dacă o societate condusă de algoritmi, contracte inteligente (blockchain) și un management de tip corporatist este mai eficientă decât democrația liberală.

O primă concluzie:

Poate exista în viitorul apropiat o încercare de a folosi izolarea și resursele Groenlandei pentru a 'instala' un nou sistem de operare social, departe de influența guvernelor actuale.

Groenlanda este, în prezent, un experiment în fază de asediu ideologic și negocieri preliminare. Nu avem

încă orașe private funcționale acolo, dar mișcările de 'șah' sunt extrem de vizibile.

Iată argumentele pentru care putem spune că acest experiment este 'în derulare':

1. Proiectul 'Praxis' și explorarea directă . Dryden Brown, este fondatorul Praxis, o organizație care dorește să construiască un oraș-stat bazat pe 'eroism și futurism'. Deși inițial au vizat Mediterana, în ultimii doi ani au existat rapoarte clare despre vizitele lui Brown în Groenlanda.

Acțiunea: El a avut discuții cu politicieni groenlandezi (cum ar fi Pele Broberg) despre ideea de a crea zone economice speciale.

Scopul: Nu e doar 'afaceri', ci crearea unui spațiu cu o estetică și un sistem de legi proprii, inspirat din utopiile capitaliste ale lui Ayn Rand.

2. Presiunea politică de tip 'Dark MAGA'

În prezent, asistăm la o escaladare fără precedent. Ideea lui Donald Trump de a cumpăra Groenlanda (care părea o glumă în 2019) a fost preluată și transformată de facțiunea 'Dark MAGA' într-o strategie de stat.

Ianuarie 2026: Există proiecte legislative în Congresul SUA pentru a transforma Groenlanda în al 51-lea stat sau într-un teritoriu sub administrație specială.

Conflictul cu Danemarca: Tensiunile sunt atât de mari încât Danemarca a început să includă acțiunile SUA sub umbrela 'războiului hibrid'.

Pentru acești gânditori (Yarvin, Thiel), acest conflict este necesar pentru a 'debloca' teritoriul de sub vechea ordine europeană.

3. Infrastructura digitală și 'Statul Rețea'

Balaji Srinivasan a construit deja infrastructura teoretică și software-ul pentru 'Statele Rețea'. El argumentează că nu ai nevoie de permisiunea unui

stat dacă deții: populația sub forma de comunitate online loială; capitalul: Criptomonede care nu pot fi blocate de bănci centrale și, evident teritoriul: o bucată de pământ unde statul-gazdă (Groenlanda, în drum spre independență totală de Danemarca) este dispus să cedeze suveranitatea în schimbul unor investiții masive în tehnologie.

Este deja un experiment? Putem spune că este un experiment de tip 'Land Grab' (acaparare de teren) intelectual și diplomatic.

Finanțarea e deja disponibilă (fondurile de Venture Capital ale lui Thiel și alții în timp ce planurile pentru 'Charter Cities' sunt pe masă.

Concluzia 2 : Groenlanda este văzută ca un 'Dropbox de pământ' – un loc unde poți urca un nou sistem social. Dacă Danemarca își pierde influența și Groenlanda caută independența economică, acești miliardari tehnocrați vor fi primii care vor oferi 'ajutorul' lor sub formă de orașe private.

0.13.4 Psalmii de noapte II

Psalmul 15: Îngeri cu aripi de gheață

Îngeri cu aripi de gheață am visat
Am văzut pe cer, pe muntele Horeb
Mângâindu-l pe Ioan i-am văzut
Pe Ioan din ape ivit

Îngeri cu haine de gheață,
Mergeți voi, mergeți după Gabriel
Mergeți degrabă, lui și lui Dumnezeu
Să le cereți, să le cereți pâine și timp, nu
trup
PÂINE ȘI TIMP
Iubire și gravitație

Lacrimi pe inventar
În hârtie se transformă aripile îngerilor
În hârtie și trupurile lor în gips

Țipetele mute ale Iordanului, apa Iordanu-
lui,
Gabriel, el, doar el, mărturisește
Despre pâinea udă
Timpul furat de vechii Zei
Om Namah Shivae

Asfințitul la jumătate
Îngeri cu aripi de hârtie
Trupuri de carton
Om Mani padme hum

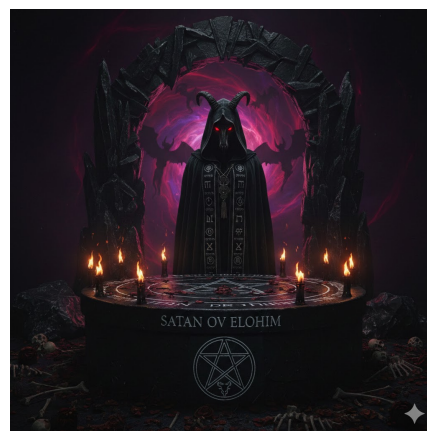
Pâine și timp, ți-am zis Doamne
Pâine și timp
Aruncă, aruncă Îngerule
Pietre la marginea deșertului

Satan ov Elohim
None dare to stand in your way
Thou bow to none
Ov Eden's feculence

Jumătate de piatră
Jumătate de pâine
Jumătate de timp
Jumătate

Doamne, cine va locui în locașul Tău și cine
se va sălășlui în muntele cel sfânt al
Tău?
Cel ce umblă fără prihană și face dreptate,
cel ce are adevărul în inima sa,
Cel ce n-a viclenit cu limba, nici n-a făcut
rău împotriva vecinului său și ocară
n-a rostit împotriva aproapelui său.

Defăimat să fie înaintea Lui "el ce
viclenește, iar pe cei ce se tem de
Domnul îi slăvește; cel ce se jură
aproapelui său și nu se leapădă,
Argintul său nu l-a dat cu camătă și daruri
împotriva celor nevinovați n-a luat.
Cel ce face acestea nu se va clătina
în veac.

Psalmul 16: Looking for love

Mă cerți aspru, așa mă cerți Doamne,
cumva neîmpăcat
Mă lași, mă arunci, bătrân și obosit, cum te
știu, așa, bătrân
Să maltratez cadavrele toamnei
M-ai cam lăsat singur să mă nasc, o vedenie
O vedenie galbenă, o hârcă muribundă
Locuiește în inima mea, pustiindu-mi dorul
de tine
Aruncă tăcere asupra cuvântului, oloagă
despărțire, oloagă de femeie, de fe-
meia ce-n ochii ei mari și verzi m-a
purtat...

There I was on a July morning, Looking for
love
Privește, strivește zărilor, înguste și bolnave,
mirosind, da mirosind a schelete de
iarbă
Ce-l biciuiesc pe robul tău, îl străpung
cu pumnale de ploaie, cu stele

înveșmântate în negre și rupte sutane
 Cămașa, cămașa ta am zărit-o pe-un teanc
 de scrum ivit, ivit din lacrimi de
 beduini, beduini cerșeau apa Pro-
 fetului, lasă-mă să-ți spăl ochii, Să
 fur cămașa, să te îmbrac în ea; la
 început de ziuă nu mă tot certa,
 Zilnic, cu bucați sparte, mototo-
 lite din zidul Ierihonului; lasă-mă să
 caut o lumânare, pe care să o așez
 la căpățiul primului venit în cortul
 meu așezat în mijlocul Medinei;
 And with the strength of a new day dawning
 And the beautiful sun

Auzi, Doamne, dreptatea mea, ia aminte ce-
 rerea mea, ascultă rugăciunea mea,
 din buze fără de violenție.
 De la fața Ta judecata mea să iasă, ochii
 mei să vadă cele drepte.
 Cercetat-ai inima mea, noaptea ai cercetat-
 o; cu foc m-ai lămurit, dar nu s-a
 aflat întru mine nedreptate.
 Ca să nu grăiască gura mea lucruri
 omenești, pentru cuvintele buzelor
 Tale eu am păzit căi aspre.
 Îndreaptă picioarele mele în cărările Tale,
 ca să nu șovăie pașii mei.
 Eu am strigat, că m-ai auzit Dumnezeu;
 pleacă urechea Ta către mine și auzi
 cuvintele mele.
 Minunate fă milele Tale, Cel ce mântuiești
 pe cei ce nădăjduiesc în Tine de cei
 ce stau împotriva dreptei Tale.
 Păzește-mă, Doamne, ca pe lumina ochilor;
 cu acoperământul aripilor Tale aco-
 peră-mă
 De fața necredincioșilor care mă necăjesc pe
 mine. Vrajmașii mei sufletul meu l-
 au cuprins;
 Cu grăsime inima lor și-au încuiat, gura lor
 a grăit mândrie.
 Izgonindu-mă acum m-au înconjurat, ochii
 lor și-au ațintit ca să mă plece la
 pământ.
 Apucatu-m-au ca un leu gata de pradă,

ca un pui de leu ce locuiește în
 ascunzișuri.
 Scoală-Te, Doamne, întâmpină-i pe ei și
 împiedică-i! Izbăvește sufletul meu
 de cel necredincios, cu sabia Ta.
 Doamne, desparte-mă de oamenii acestei
 lumi, ce-și iau partea în viață, căci s-
 a umplut pântecul lor de bunătățile
 Tale; săturatu-s-au fiii lor și au lăsat
 rămășițele pruncilor.
 Iar eu întru dreptate mă voi arăta feței Tale,
 sătura-mă-voi când se va arăta slava
 Ta.

Psalmul 17: Departe de hiene

Departe de hiene, nopți stau și privesc la
 tine, mărturisesc despre acest Kre-
 ator că are dinții asprii, zgomotul
 ceții îmi provocă răni. Calc pe urma
 cuiei, înghit cu nesaț mazărea Ta,
 Doamne. Niște corbi ce au ochi
 albaștri fac dragoste cu trunchiurile
 înghețate ale copacilor.
 In the cold November rain, we've been thro-
 ugh this such a long long time
 Ape tulburi, lutoase, macină smerenia
 Tatălui
 Ploaia de frunze a ucis orbii pământului
 Fariseii îl îmbie pe Iisus cu trandafiri negri,
 furați din Grădinile lui Caiafa No-
 iembrie, asemeni unui tâlhar s-a dus
 lângă Domnul și cruce s-a făcut.

Now you bless now you pray for
 Now you pray for the new God they sent
 you
 Sons of God will forgive you
 And the weapon for new wars will give you
 Și au plecat cerurile și S-a coborât și negură
 era sub picioarele Lui.
 Și S-a suit pe heruvimi și a zburat; zburat-a
 pe aripile vântului.
 Și și-a pus întunericul acoperământ,
 împrejurul Lui cortul Lui, apă
 întunecoasă în norii văzduhului.

De strălucirea feței Lui norii au fugit, glasul
Lui prin grindină și cărbuni de foc.
Și a tunat din cer Domnul și Cel Preaînalt
a dat glasul Său.
Trimis-a săgeți și i-a risipit pe ei, și fulgere
a înmulțit și i-a tulburat pe ei.
Și s-au arătat izvoarele apelor și s-au desco-
perit temeliile lumii,
De certarea Ta, Doamne, de suflarea Duhu-
lui mâniei Tale.
Trimis-a din înălțime și m-a luat, ridicatu-
m-a din ape multe.
Izbăvește-mă de vrăjmașii mei cei tari și
de cei ce mă urăsc pe mine, că s-au
întărit mai mult decât mine.
Întâmpinatu-m-au ei în ziua necazului meu,
dar Domnul a fost întărirea mea
Și m-a scos la loc larg, m-a izbăvit, că m-a
voit.
Și îmi va răsplăti mie Domnul după drep-
tatea mea, și după curăția mâinilor
mele îmi va răsplăti mie,
Că am păzit căile Domnului și n-am fost ne-
credincios Dumnezeuului meu.
Că toate judecățile Lui sunt înaintea mea,
și îndreptările Lui nu s-au depărtat
de la mine.
Și voi fi fără prihană cu Dânsul, și mă voi
păzi de fărâdelegea mea.
De la cei ce se ridică împotriva mea, înălță-
mă, de omul nedrept izbăvește-mă.
Pentru aceasta Te voi lăuda între neamuri,
Doamne, și numele Tău îl voi cânta.
Cel ce mărești mântuirea împăratului Tău
și faci milă unsului Tău, lui David și
seminției lui până în veac.

Hosanna Hosanna
Tribe ov Judah decimate
Hosanna Hosanna
Root ov David eradicate
Bătrân însingurat culegi boabe de cenușă,
o zăpadă Moartă; pe șine de cale fe-
rată mă apropii de Tatăl, rătăcind
printre beții negre, te caut Doamne,
te caut, printre ore obosite; mirosul

zeilor adormiți; vederea singurătății,
banală revedere; oamenii de piatră
culeg dimensiuni prăfuite, spații ami-
abile, unde Venerabili Domni – Dis-
cută despre tine, Doamne !

0.14 Lorian d'Ael

Un om vorbea cu o pasăre cântătoare și ea îl as-
cultă cu atenție. Dacă ai fi înaripată precum sunt
eu - îi spuse omul arătându-i pe cer un avion -, ai
putea zbura oriunde te-ar duce gândul. Dacă ai avea
mâini îndemânatică ca ale mele, ți-ai putea face aripi.
Dacă ai înțelege cerul așa ca mine, nimic nu ți-ar pu-
tea sta în cale. Privește-mi aripile - îi spuse omul
arătându-i brațele. Vezi cât sunt de lucioase? Asta-i
dovada supremă că au fost expuse înălțimilor celor
mai înalte, cu mult deasupra pământului. Atinge-le,
ca să simți urma zborului! Biata pasăre, și-a privit
lung mâinile-i ciudate, pline de pene. Și-a dat seama
că ar fi imposibil să zboare cu așa ceva. Așa că, porni
pe jos spre alte destinații unde mâinile ei stranii ar
putea folosi la ceva.

noua ordine mondială. Atunci e traficul infernal! În fine! Vorbeam de banda aia led. Mă gândesc (vedeți că nu iau pauză deloc?) că poate mișcarea asta browniană generează electricitatea care ține aprinsă banda, fiindcă n-am reușit să o decuplez, nu are priză, nici terminal usb, nici loc pentru baterii. Și m-am săturat de atâta strălucire! Mai caut! Sau poate primesc o idee de la voi.

Dar până găsesc o soluție, m-am hotărât să mi-o înfășor pe trup, și așa nu am luat brad Crăciunul acesta. Sărbători fericite!

0.15 Mirela Piciu Orban

0.15.1 Banda led

Trăsese o linie de demarcație jur împrejurul-i. Ca o bandă led, strălucitoare, care să îi amintească ei și să îi atenționeze pe ceilalți. Când se aprindea, se retrăgea în conul de umbră al stejarului. Cum care stejar, nu locuiești la bloc? Știți, stejarul acela sub care sălășluim fiecare și ale cărui ghinde țin încapsulate amintiri, vise, dorințe, regrete, frustrări, injurături reprimite, de-astea! Poate unii, mai poeți aveți tei, alții mesteceni sau pruni, eu mi-am ales un stejar, e trainic, impunător, longeviv, să-mi încapă toate câte le am în cap. Poate că nu vorbesc eu mult, dar în mintea mea e ca pe autostrada Spaghetti Junction. Mai ales noaptea, când ar trebui să mă decuplez de la realitățile citadine și

p.s. Rog frumos fără veverițe cadou, ce mă fac dacă rămân fără ghinde?

0.16 Marius Buculei

0.16.1 Ce e de făcut când nu mai e nimic de făcut?

O structură e un eșafodaj, fie el și psihologic, care întreține coerența unei sistem proiectat să îndeplinească una sau mai multe funcții. Predicțibilitatea viitorului e o țară care s-a mutat din zona misticismului primitiv, a necesității de a explica neînțelesul prin transferul în transcendent, spre zona certitudinii imuabile, aroganță "iluministă", fundamentată pe descoperirile științifice care ne-au instalat comod în zona confortului. Sentimentul de acțiune personală e o "orbire" necesară, o distincție evolutivă care ne separă de regnul cel mai apropiat, animalul instinctual, un scut în interiorul căruia ne-am dezvoltat egoul, o alcătuire de paradigme, reacții la frici, soluții deseori pripite la neînțelesul momentului.

Componenta narativă e cea care ne ține captivi în timp, cea care ne dă coerența socială, cea care

ne susține motivația dimineții la intrarea în șlapi, "adevărul" pe care ni-l fluturăm zilnic pe grimase, atât în fața oglinzilor, cât și a credulilor.

Ce minunată șansă avem când, constientizând criza pilonilor lui Harari, ne trezim față către față cu noi înșine, de data aceasta în lipsa oglinzii... Simțim într-adevăr durerea deciziei, tăișul ascuțit al responsabilității, geamătul înăbusit al contextului care se prăvălește cu viteza impredictibilă a poticnelii peste bulversarea noastră cea de toate zilele.

Avea-vom înțelepciunea de a separa necesitățile de grandori futele la momentul deciziei? Avem modele, chiar dacă contextele erau altele, avem istorii, chiar dacă lumea se încăpățânează să le ignore, avem timp, dacă nu ni-l risipim prin circurile vieții, rămâne să ne folosim dibăcia de a asigura sarcinile care ne vlaguiesc inutil trecerea, instrumentelor mai agile din dotare (inteligenței artificiale, de ex.), să ne așezăm "dempreună" la Masa Tăcerii și să ne reevaluăm sinceritățile, amintindu-ne că suntem toți aceeași idee risipită în ipostaze infinite, experimentând în carcase multicolore, după pricepere, Așteptarea înțelesului.

Între fiecare dintre noi stă doar lumina, mediul prin care mecanica opticii ne transmite adevărul întrupat, dar în mintea și sufletele noastre ne-am format mecanismele interpretării, unelte perfectibile care ne vor permite să ne vedem cu adevărat sau să ne schimnosim percepția etichetându-ne ca inamici.

0.17 Daniel Ioniță

0.17.1 Patrick White – scriitor Australian – Premiul Nobel pentru Literatură 1973

Patrick White, romancier, (28 mai 1912 – 30 septembrie 1990) este primul și, până acum, singurul Australian căruia să-i fie acordat premiul Nobel pentru Literatură (1973). Motivația Academiei Suedeze raportează că 'White prezintă o scriere epică și o narațiune psihologică farsciantă, introducând un nou continent în literatură'. Volumul care i-a adus faima este *Copacul Omului* (*The Tree of Man*) o lucrare la scară largă, un raport psihologic de mare discernământ a unei părți a dezvoltării sociale Australiene sub forma povestirii conviețuirii a doua personaje, un cuplu, care luptă cu dificultăți externe și interne. Cadrul este unul de pionierat conventional, dar cu nuanțe și asociații filozofice, existențiale, biblice.

Personajul principal din *Copacul Omului*, Stan, este unul din tipicii căutători ai adevărului din scrierile lui White, căutările lui fiind contrastate cu atitudinea convențională a lui Amy, soția lui. Stan acceptă și respectă tainele soției sale, însă ea nu le poate accepta pe ale lui.

'Doi oameni nu se pierd unul de altul exact în același moment, pentru că dacă ar fi așa, s-ar regăsi și ar fi salvați. Nu e chiar atât de simplu.'

Povestirea, așezată în contextul dificultăților climei Australiene (cu secete, focuri, inundații) se ocupă în principiu cu drama psihologică a dorinței lui Stan de a înțelege țelurile lui Dumnezeu, 'care sunt descoperite babelor, călugărițelor și idiților'. În anumite momente, cruciale, atinge, fie și doar mistic și tranzient, divinitatea: 'Și peștera de foc era enormă, ca un labirint, care era acolo ca să-l primească pe om. El se lărgea și se împătea în ramuri ca un copac, se umplea de flăcări, creștea în intensitate, și apoi se stingea deodată în mici norișori de fun și gânduri obosite.' Un alt aspect al efectului psihologic pe care interiorul Australiei îl poate avea - este descris în Voss, roman în care un explorator fanatic al interiorului neiertător al Australiei (personaj modelat după exploratorul german Ludwig Leichardt) își trăiește aventura existențială și își găsește sfârșitul.

'Și-a dat seama el însuși, că era mereu teribil de înspăimântat, chiar atunci când se găsea în culmea puterilor lui divine, un dumnezeu slab așezat pe un tron care scârțâia din toate încheieturile, temându-se să deschidă scrisori, să ia decizii, temându-se de cunoștința instinctivă a asinilor, sau de ochii nevinovați ai oamenilor buni, de natura elastică a pasiunii, chiar de devoțiunea ce o primea de la unii oameni, și dela o femeie, și dela câini.' Voss este un studiu intens ar caracterului personajului juxtapoziționat cu sălbăticia fascinantă Australiană - și raportat pas cu pas la ea. Dar și a relației fracturate dintre un străin (Voss) care pricepe misterul acestei sălbăticii, și localnicii care n-o înțeleg decât superficial:

'Voss era în stare mereu, dacă era necesar, să nu înțeleagă nimic. Dar rănilor îl făceau să tresară, în special în aerul sărat. Zâmbea și își înșuruba ochii la marele spectacol al luminii și apei. Unora le era milă de el. Unii îl disprețuiau pentru că arăta ciudat, ca un străin. Voss și-a dat seama, trepidând de mânie, că nimeni nu era conștient de puterea lui. Oamenii mediocri, animalici, nu ghicesc niciodată cât de puternice sunt stânca sau focul, până în ultima clipă, când aceste elemente-l reduce la - nimic. Acesta, cel mai palid și mai transparent dintre cuvinte, este cel mai aproape de a fi complet.' White este primul scriitor de talie mondială dăruind continentului Australian o voce autentică, cu valențe universale -

literatura sa contribuind – atât ideatic cât și artistic – la dezvoltarea literaturii universale.

Opera lui Patrick White este plină de aforisme care au devenit 'agenți independenți', cunoscuți fără a face referire la operele lui : 'Cred că este imposibil de explicat credința. Este ca și cum ai vrea să explici efectul aerului, doar prin separarea lui în elemente constitutive pe care să le etichetezi științific. Trebuie să-l respiri ca să-l înțelegi.'

'Luciditatea nu este o boală permanentă. Te vindeci de ea.'

'Nu există ceva care să poată fi mai inuman decât o ființă umană.'

'Ca să te poți re-crea, e nevoie ca mai întâi să te distrugi.'

'Misterul vieții nu este rezolvat de succes, care este un țel în sine, ci de eșec, de luptă, de devenire.'

'Poezia rezistă pretențiilor false ale cercetării academice, după cum religia se evaporă ca un abur când vine în contact cu dogma.' Ca mai toți scriitorii de la antipozi (fie ei din Australia sau Noua Zeelandă) White, ca om, era un realist cu picioarele pe pământ – antipozii nu permit artiștilor să-și dea aere, să se considere 'speciali', să fie tratați ca staruri, să li se facă temenele. Iată, în propriile cuvinte, descrierea originilor lui: 'M-am născut pe 28 mai 1912 la Knitsbridge, Londra, din părinți Australieni – Victor White, 42 de ani și Ruth Withycombe, zece ani mai tânără. La vârsta de șase luni, părinții mei s-au reîntors în Australia, deoarece mama nu-și suferea prea numeroasele cumnate trăind cu ele pe aceeași proprietate. Familiile din partea ambilor părinți au fost la origine fermieri, dar nu bogați. Străbunicul meu White a emigrat în Australia, statul New South Wales, în 1826, și a primit un teren agricol în Upper Hunter Valley (la nord de Sydney). Niciunul din strămoșii mei nu sunt memorabili, deși există o legendă fascinantă cum că cineva din clanul mamei, Whitycombe, ar fi fost bufonul de curte al regelui Edward II.'

0.17.2 Afacerea Ern Malley

cea mai mare farsă literară a secolului XX din literatura de limbă engleză!

Falsul literar, apărând adesea sub formă de farsă, are o tradiție venerabilă, desi bineînțeles controversată.

În antichitate avem raportul lui Lasus din Hermione despre Onomacrit, care a introdus propriile lui texte într-o colecție editată de el, cuprinzând profețiilor filozofului Museus.

Evul mediu - de la timpuriu la târziu – este plin de atribuții literare false: texte pretinse a fi antice, fie ale unor 'ucenici' ai aposolilor biblici (cele atribuite lui Dionysius Areopagitul), fie falsificați sub numele altor scriitori antici, în special de limbă latină. Epoca modernă și contemporană a continuat cu success această... tradiție.

Dar în ultimii 200 de ani falsul literar a început să ia, din ce în ce mai mult, forma farsei cu intenții vădite de politică literară. De cele mai multe ori intenția falsificatorilor – care de obicei sunt scriitori 'de pe margine', ne acceptați în cercurile literare înalte - este de a rostogoli de pe soclu pretențiile de superioritate ale elitelor ce dețin tastaturile criticii literare, și deci puterea de decizie cu privire la cine va fi publicat în revistele 'de prestigiu' și cine nu.

Spre exemplu, oponenții unui anume still literar încurajat de aceste elite, pretind a scrie în acest stil, sub nume fals – uneori necunoscut iar alteori faimos – iar dacă reușesc să fie publicați – demostrează, cred ei, prin aceasta, incompetența, sau tendențiozitatea artistică a oponenților lor. De obicei ambele.

Într-un caz relativ notoriu în România, prin 2017 un grup de tineri, încă neafirmați, scriitori, editori, copişti etc., au reușit să inventeze – printrun sistem elaborat și laborios în același timp – un 'scriitor' de origine română 'pierdut' din Argentina, romancier 'cu acte în regulă', inclusiv cu recenzii scrise de un 'critic literar', inventat și el, dar cu nume răsunător, și deci 'foarte credibil'.

Textele lui 'Radu Demetriade' despre 'Antonio Rodrigo de la Muerte' au ajuns să fie publicate în mai multe reviste ale Uniunii Scriitorilor, inclusiv în România Literară.

Dar iată aici povestea unei farse literare, inclusiv implicațiile ei complexe și de lungă durată, apreciată de cei mai importanți critici literari de limbă

engleză ca fiind cea mai notorie a secolului XX, și petrecută în Australia. Este intrată în istorie sub numele de Afacerea Ern Malley. Înainte de a vă reda picantele detalii, iată ce scrie, printre alții, eminentul scriitor și critic literar american David Lehman (care a semnat vreme de mulți ani rubrica de critică literară de la Washington Post):

'Afacerea Ern Malley a fost cea mai mare farsă literară a secolului XX nu pentru că l-a dus de nas în mod complet pe Harris (n.n. Max Harris – publicistul și criticul care a publicat poemele atribuite poetului fictiv Ernest Lalor Malley, Ern Malley pe scurt, în faimosă lui revistă de tentă modernistă – de avangardă - Angry Penguins/Pinguinii Mânioși). Și nu pentru că a dat startul unei povești faimoase, plină de o bogată ironie și de întorsături surprinzătoare. A fost cea mai mare farsă literară pentru că după inventarea lui, Ern Malley a scăpat de sub controlul creatorilor lui, și s-a bucurat de o existență autonomă, dincolo și adesea exact pe dos, de intențiile satirice și critice ale autorilor ei, McCauley și Stewart. Succesul lor a trecut cu mult dincolo de ceea ce s-ar fi așteptat sau și-ar fi dorit. Poemele lui Ern Malley rezistă ca piese literare valide până în ziua de azi - cu mult dincolo de operele semănate în nume propriu de cei doi autori.' Lehman descrie aici doar o parte din implicațiile neașteptate (cel puțin de cei doi falsificatori) ale poemelor publicate sub numele inexistentului Ern Malley. Dar iată povestea pe scurt.

James McCauley și Harold Stewart erau, în decada anilor 40, doi tineri scriitori, poeți de factură conservator-clasică, enervați de popularitatea crescândă a poeziei moderniste, de avangardă, care începuse să capete proeminență și în Australia. Cei doi nu erau lipsiți de talent, și vor deveni cunoscuți nu doar datorită farsei pe care au dus-o la capăt, ci prin merite literar-academice proprii.

Dar la acea vreme, iritați la culme de avangardiștii reprezentați de o revistă cu popularitate crescândă - Angry Penguins/Pinguinii Mânioși, al cărei fondator și redactor era tânărul poet suprarealist Max Harris – au plănuțit cu minuțiozitate un fals literar prin care să demonstreze că orice asociere de cuvinte non-sens va fi primită și publicată cu lauri drept poezie valoroasă modernistă, de avangardă.

În 1944, în timp ce serveau în războiul mondial ca civili pe teritoriul Australiei, McCauley și Stewart au scris 17 poeme – toate într-o singură după-amiază, care de care mai fără sens în opinia lor, în stil pseudo-avangardist. Au atașat aceste poeme unei scrisori din partea lui Ethel Malley, chipurile sora lui Ern, care imediat după moartea prematură a fratelui ei (vezi Doamne la doar 25 de ani), ar fi găsit aceste poeme într-un caiet al decedatului: 'au fost scrise în ordinbe, și Ern dorea să le publice sub titlul Ecliptica Întunecândă. Și, scrie Ethel mai departe, ea s-a gândit să le trimită unei reviste, unui redactor consacrat, pentru a fi evaluate, a se vedea dacă au vreo valoare.

Farsa a fost lucrată cu mare atenție. Totul a fost bine plănuțit - de la nume (Ernest Lalor Malley are clare rezonanțe patriotice australiene, dar subtile, fără a epata), la vârstă tânără (mort la 25 de ani – vârstă apropiată cu a lui Max Harris – chipurile secerat de boala lui Greaves, o boală incurabilă), la locul nașterii (Liverpool, Anglia, dar emirat de copil cu familia la Sydney), la suburbia muncitorească (la acea vreme) în care ar fi locuit, Petersham din Sydney, etc.

Niciun poem nu este mai lung de o pagină. După propriile lor declarații, McCauley și Stewart au compus poemele folosind cuvinte alese aleatoric din diferite dicționare, amestecate cu expresii aiurea ce le venau în cap, sau care li se păreau lor că sună în mod deliberat ca fără sens - care de care mai fistichii. Au ediat apoi materialul pentru a se asigura că are ton avangardist suprarealist, pe linie cu ce se publica la Pinguinii Mânioși. Primul poem Durer, 1495, este hașurarea unei lucrări moderniste nepublicate al lui McCauley, rearanjat cu intența să-l atragă pe Harris:

I had often cowed in the slumbrous heavy
air, Closed my inanimate lids to find
it real, As I knew it would be, the colourful
spires And painted roofs, the high snows
glimpsed at the back, All reversed in the quiet
reflecting waters – Not knowing then that Durer
perceived it too. Now I find that once

more I have shrunk To an interloper,
robber of dead men's dream, I had
read in books that art is not easy But
no one warned that the mind repeats
In its ignorance the vision of others.
I am still The black swan of trespass
on alien waters.

Am capotat adesea în aerul greu, adormitor,
Mi-am închis pleoapele fără viață ca
să-l descopăr drept real, După cum
știam că va fi, spiralele colorate Și
acoperișurile vopsite, zăpezile înalte
luceau în spate, Totul era în re-
vers în apele liniștite ce reflectau –
Nesțiind că atunci că Durer înțelegea
și el asta. Acum descopăr din nou
că am intrat la apă Ca un interlop,
hoț al visului unui mort, Citisem în
cărți că arta nu este ușoară Dar ni-
meni nu m-a avertizat că mintea re-
peta În ignoranța ei viziunile altora.
Sunt încă Lebăda neagră ce încalcă
granița peste apele străine....

Max Harris a primit scrisoarea de la Ethel, 'sora'
îndurerată. A citit-o pe nerăsuflăte, extrem de
bucuros să fie descoperitorul unui poet până acum
necunoscut, dar foarte talentat, care a murit atât
de tragic la o vârstă tânără, și care a lăsat în urma
lui doar 17 poeme. Toată povestea era pătrunsă
de un romantism devastator. Iată, și-a zis tânărul
redactor, că avem și noi un poet de talia lui Auden
sau Dylan Thomasm, chiar aici în Australia!

Harris s-a grăbit să dedice un număr special al
revistei Angry Penguins lui Ern Malley, și colecției
Ecliptica întunecândă. A comandat lui Sidney Nolan
(care alături de Arthur Boyd și Brett Whiteley este
unul din cei mai cunoscuți pictori contemporani
australieni), o pictură specială pentru grafica de pe
coperta față a revistei. A promovat în mod deosebit
numărul din toamna lui 1944 în cercul oamenilor de
litere din Australia, cu intenția ca acesta să devină
evenimentul editorial al anului.

Dar nici nu a apucat bine să se zvânte cerneala
din paginile revistei, că farsa a ieșit la suprafață.

Mai multe publicații (Sydney Sunday Sun, Adelaide
Mail) au dezvăluit că Harris a fost înșelat, că
poemele aparțin de fapt lui McAuley și Stewart.
Alarmat, Harris a angajat un detectiv ca să verifice
adevărul, dar a fost prea târziu.

Nu numai atât, dar Harris a fost și condamnat la
plata unei amenzi de 5 lire, sub acuzația că unele
din poeme ar fi conținut elemente obscene (polițistul
acuztor a declarat că a citit într-un poem cuvântul
'incest', care i-a sunat suspect...).

McAuley și Stewart au jubilat: 'Iată', au scris ei
în presa literară de atunci, 'că Max Harris, care
reprezintă ultimul răcnet, tot ce e la modă din
punctul de vedere al elitelor literare, nu este în stare
să facă o discriminare artistică sănătoasă. Acești
'avangardiști' se îmbată cu admirația mutuală, cu
laude adresate de unii la adresa altora – toate fiind
deluzii psihice! Acești intelectuali boemi cred că ei
scriu poezie! Nu puteam să decidem soarta acestui
argument decât prin acest experiment. Harris nu e
în stare să facă deosebire între poezia bună și cea
proastă, între fals și real. Dacă Harris ar fi posedat
destul simț artistic și ar fi respins poemele lui Ern
Malley, soarta acestei discuții ar fi fost alta.'

Un an mai târziu, în 1946, revista Angry Penguins a
încetat să mai fie publicată.

McAuley a devenit academician, fondatorul revistei
Quadrant (rămasă una din revistele literare cele mai
influențe, până azi). Stewart s-a afirmat ca poet
relativ important și specialist în Studii Orientale.
Redactorul Harris a dispărut pentru o vreme din
peisajul literar, dar povestea lui nu se termină
aici, în ciuda faptului că toată lumea (literară
australiană) a crezut că acesta-i este sfârșitul de
drum pe tărâm literar. Povestea lui Ern Malley
nu a are însă un deznodământ atât de simplu, și
nu ar fi fost etichetată drept farsa literară a secolului,
dacă nu ar fi existat consecințele ei derulate
pe termen lung, multe dintre ele foarte suprinzătoare.

În primul rând – și acesta nu a fost surprinzător –
imediat după acest eveniment, s-a creat o atitudine
negativă cu privire la poezia avangardistă, sentiment
ce a durat ani buni. Elementul artistic conservator
anti-progresist a avut de câștigat la momentul
respectiv. Farsa, au spus unii critic literari, a fost

jucată nu împotriva lui Max Harris în primul rând, ci împotriva artei scriitoricești australiene în general. Asta, poate, era de așteptat.

Dar la câțiva ani, după ce timpul a calmat emoțiile și reacțiile fierbinți de o parte sau de alta a acesteia dezbateir, au început să răsară elementele cu adevărat neașteptate cu privire la Ern Malley și poemele lui. . .

În primul rând pictorul Sidney Nolan, care a aplicat o benefică schimbare de stil imediat după al doilea război mondial – a recunoscut meritul pe care l-a avut acea pictură de pe coperta notoriului număr din *Angry Penguins* – cerută lui de către Harris, pentru reevaluarea abordării sale artistice, schimbare care l-a propulsat spre faima mondială: 'NU m-aș fi gândit, spre exemplu, să realizez o juxtapoziție expresionistă a lui Ned Kelly (un bandit notoriu rămas în folclorul Australian) pe fundalul peisajului clasic de outback Australian, dacă nu ar fi existat propunerea lui Harris cu privire la coperta cu pricina. Citind acele poezii trimise de Max Harris în vederea copertii, mi-am schimbat optica și practica artistică'.

Apoi a venit reanalizarea 'la rece' a poemelor 'lui Ern Malley', separate de încărcătura dramei sub care au fost create și expuse – iar aceasta a dus la consecințe și mai surprinzătoare.

Mai mulți critici literari și poeți, au început să exprime, și să scrie, prin decadele anilor 1960-70-80 că de fapt majoritatea poemelor inventate pe fugă, și cu intenții tenebroase, de către McAuley și Stewart, au de fapt valoare literară!

Cu puțin înainte de asta, prin 1961, Max Harris și-a revenit din KO-ul spectaculos suferit cu 16 ani mai înainte. Și a reînceput să-l publice pe Ern Malley! Iar reviste literare de peste tot – nu doar australiene, ci și din Londra, New York, Kyoto, Los Angeles, Paris – au prezentat poezia poetului fictiv, textele fiind îngrijite de Harris, cu o regularitate la care vasta majoritate a poezilor australieni nici nu putea visa. Harris a reușit astfel să transforme 'porecla în renume'! El și-a extins apoi repertoriul, și a re-devenit un redactor și vânzător de carte de mare success. A încetat din viață în 1995.

În revista de poezie americană experimentală *Locus Solus*, profesorul universitar și poetul Kenneth

Koch scrie în 1965: 'Deși Harris a greșit cu privire la indentitatea lui Ern Malley, îmi este greu să nu fiu de acord cu judecata și instinctul lui poetic! multe din poeme sunt de valoare !'

O altă evaluare la fel de fascinantă vine din partea faimosului poet american John Ashbery (1927-2017), lider de necontestat al generației lui: 'În ultima mea vară ca student la Harvard, am descoperit în librăria colegiului o revistă în original ale *Ecliptice* Întunecându, cu pictura lui Sidney Nolan pe copertă... Mi-a plăcut dintotdeauna acest tip de poezie sălbatec-experimentală – care nu exista în acea vreme la scară largă nici în Anglia și nici în America. Acest poet mi se potrivea de minune, ca stil și abordare...'

Influența lui Ern Malley a continuat să se răspândească dincolo de tărâmul strict poetic. Pe la mijlocul anilor 70, Sidney Nolan însuși a deschis în Australia o expoziție inspirată din opera poetului fictiv. Această expoziție a călătorit mai apoi la Londra și New York. În 2003 Peter Carey (câștigător al Booker Prize) a scris nuvela *Viața ca fals* (*Life as a Fake*) inspirat, în parte, din povestea lui Ern Malley. Elliot Pearlman repovestește farsa Ern Malley în nuvela lui Șapte tipuri de ambiguitate (*Seven Types of Ambiguity*). Iar mai recent Teatrul din Melbourne a pus în scenă o piesă de teatru inspirată din aceeași temă, *The Black Swan of Trespass* (*Lebăda neagră a încălcării*), autori Lally Katz și Chris Kohn.

Probabil că cea mai bună explicație pentru succesul neașteptat al poemelor lui Ern Malley, dincolo de miezul romantic-dramatic, de bizarul întregii povești – ne este oferită de criticul de artă Robert Hughes – care sintetizează cel mai bine motivul faptului că unele din poemele lui Ern Malley au ajuns să fie atât de apreciate (pentru context, Hughes are un pedigree de nivelul unui Alex Ștefănescu sau Nicolae Manolescu de la noi):

'Argumentul principal al celor ce apără arta poemelor lui Ern, este că aceasta demonstrează din plin validitatea metodelor de creație supra-realiste: lăsându-și garda jos, fiind deschiși prin aceasta la combinația dintre libera asociație de idei și sansă, McAuley și Stewart au dat peste inspirație, chiar dacă prin ușa laterală a parodiei. Și deși nu putem afirma că toate poemele din colecție sunt de valoare,

câteva sunt aiureli, totuși majoritatea conțin un adevăr poetic distinct. Energia inventivității pe care McAuley și Stewart au trebuit s-o trezească în ei înșiși pentru a crea ceea ce a devenit opera lui Ern Malley - independent de motivația lor - a dus la nașterea unui eșantion de valoare literară certă, o icoană care continuă să bântuie cultura noastră.'

Este evident faptul că Ern Malley este mai cunoscut azi decât autorii farsei care l-a inventat, James McAuley și Harold Stewart. Fie în glumă sau în serios, povestea lor și a consecințelor acestui eveniment, ar putea fi probabil folosită ca dovadă a veracității teoriilor lui Sigmund Freud și Carl Jung – despre faptul că sub-conștientul (educat artistic în mod adecvat, în cazul celor doi creatori de farsă) are poate o influență mult mai mare decât intențiile voite și înfăptuite în mod conștient-rațional. McAuley și Stewart au intenționat ceva. În final a ieșit cu totul altceva mai mare și mai bun, iar povestea lui Ern Malley se deapănă încă.

0.17.3 Boulton to Marina

by Ern Malley

Only a part of me shall triumph in this
(I am not Pericles)
Though I have your silken eyes to kiss
And maiden-knees
Part of me remains, wench, Boulton-upright
The rest of me drops off into the night.

What would you have me do? Go to the wars?
There's damned deceit
In these wounds, thrusts, shell-holes, of the cause
And I'm no cheat.
So blowing this lily as trumpet with my lips
I assert my original glory in the dark eclipse.

Sainted and schismatic would you be?
Four frowning bedposts
Will be the cliffs of your wind-thrummelled sea
Lady of these coasts,

Blown lily, surplice and stole of Mytilene,
You shall rest snug to-night and know what I mean.

0.17.4 Drept către Marina

Ern Malley

Numai o parte din mine va triumfa în asta
(nu sunt Pericle)
Deși am ochii tăi mătăsoși ca să-I sărut
Și genunchii tăi de fecioară
Parte din mine rămâne, muiere, drept-perpendicular
Restul din mine cade în noapte.

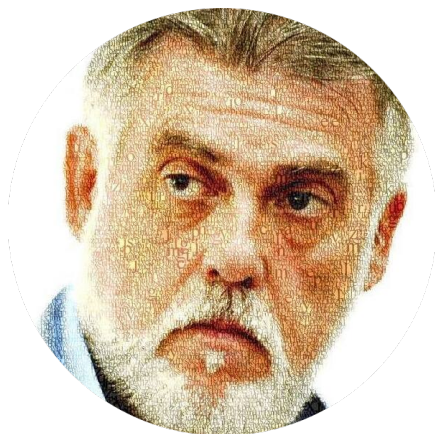
Ce ai vrea să fac? Să plec în războaie?
Există o înșelătorie blestemată
În aceste răni, lovituri, găru de obuze, în numele cauzei
Iar eu nu sunt un escroc
Așa că suflând în acest crin drept trompentă cu buzele mele
Eu îmi revendic slava mea originală în eclipsa întunecată.

Sfințită și schismatică vei fi tu?
Patru stâlpi de pat încruntați
Vor fi coastele mării tale lipsite de vânt
Doamnă a coastelor
Crin suflat, stihar și eșarfă din Mytilene,
Te vei odihni tihnită și vei înțelege ce spun.

(traducerile poemeleor – Daniel Ioniță)

MEDITAȚIE

0.18 Lucian Dobârtă

mad convict...
you grind your teeth
tearing symbols
lost among ruins
in the this world
that has wrongly sentenced you

0.18.1 Don Quixote's wound

damnat nebun...
scrâșneti din dinți
și rupi simboluri
pierdut între ruine
în lumea, ce strâmb
te-a condamnat

0.18.2 time without time

din palmele tale
timp fără timp
ofrandă te-ai dat
ca demni prin timp
în tine să credem

out of your palms
time without time
you became an offering
with dignity through time
we should have faith in you

you passed your immortality
into stone,
and the glow of the stronghold
remained,
to caress the horizon

0.18.3 Don Quixote, profile

ți-ai trecut nemurirea
în piatră,
iar strălucirea pavăzei
a rămas,
să mângâie zarea

0.18.4 fears

spaima...
se răzbună zeii
și oamenii izgoniți
se apleacă și plâng,
orfanii copii,
rămași fără părinți,
năpădiți de fantasme și vânt

fears...
 the gods take revenge
 and an expelled nation
 bends down and cries,
 orphaned children,
 left without parents,
 attacked by ghosts and wind

0.18.5 tălmăciri răsturnate ...

anii înțelept te-au făcut să zâmbești,
 iar spada ta, odinoară armă taioasă,
 floare gândului bun, devenit-a rasplată,
 și lumea ta plină de demoni odată,
 s-a răsucit ca într-un imens carusel,
 bine, dăruind prin vorbă și gând
 și speranță, prin rugă aplecată

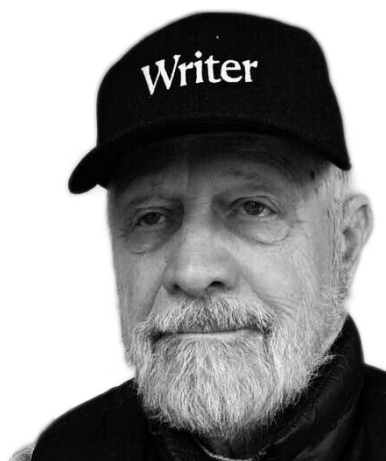

0.18.6 inverted interpretations ...

wise years have made you smile,
 and your sword, once a sharp weapon,
 flower of good thought, became reward,
 and your world full of demons once,
 twisted like a huge carousel,
 well, giving by word and thought
 and hope, by bent prayer

JURNAL

0.19 Zorin Diaconescu

0.19.1 Dizolvarea treptată a structurii noastre psihologice

‘Suntem martorii dizolvării treptate a structurii psihologice care a susținut umanitatea timp de milenii, iar majoritatea dintre noi nici măcar nu ne dăm seama că se întâmplă. Pentru a înțelege ce ne așteaptă, trebuie mai întâi să recunoaștem că toată stabilitatea noastră mentală ca specie a depins întotdeauna de trei piloni fundamentali care sunt acum distruși simultan pentru prima dată în istorie. Primul pilon este predictibilitatea viitorului. Timp de zeci de mii de ani, un tânăr vânător-culegător putea să se uite la tatăl și bunicul său și să aibă o idee destul de precisă despre cum ar fi propria sa viață. Chiar și în timpul Revoluției Industriale, schimbările erau suficient de lente pentru ca o persoană să se adapteze treptat.

Puteai să-ți planifici o carieră, o familie, o viață întreagă pe baza unor tipare care au rămas relativ stabile timp de decenii. Al doilea pilon este sentimentul de acțiune personală, convingerea că alegerile

și eforturile noastre individuale au un impact semnificativ asupra destinului nostru. Această credință a fost fundamentală pentru psihologia umană de când ne-am dezvoltat conștiința de noi înșine ca indivizi, chiar și în societăți autoritare sau sisteme rigide de caste, oamenii au menținut un anumit sentiment de control asupra aspectelor vieții lor, o zonă în care puteau exercita alegeri și vedea rezultate.

Al treilea pilon este coerența narativă, capacitatea noastră de a crea povești care dau sens experienței noastre și ne conectează la ceva mai mare decât noi înșine. Pentru cea mai mare parte a istoriei umane, aceste narațiuni au fost furnizate de religie, tradiție, comunitate. Chiar și atunci când narațiunile religioase tradiționale au început să slăbească, au fost înlocuite de altele la fel de puternice, progresul științific, dezvoltarea națională, lupta de clasă, visul american.’ [Harari]

Am ajuns să facem deosebirea dureroasă între necesitate și opțiune. Înainte de revoluția digitală redactarea unui eseu presupunea neapărat accesul la o bibliotecă. Accesul se făcea pe baza unui legitimații cu poză și vize periodice. Odată intrat în bibliotecă aveai nevoie de acces la fondul de carte special în cazul în care era nevoie să-l consulți. Consultarea surselor bibliografice era o muncă de câteva zile, după care urma redactarea lucrării și dactilografierea ei. Depinde de gradul de complexitate al eseului, aveai nevoie de 2 - 3 săptămâni pentru a duce la sfârșit o sarcină care azi îți ia câteva ore. Problema nu este productivitatea individuală mult sporită. Instituții cum ar fi biblioteca devin redundante, ce rost are o clădire, personalul și costurile, dacă un server poate face același lucru fără întrerupere, zile libere, probleme de sindicat și altele, iar costurile reprezintă doar o fracțiune din cât costă o bibliotecă. Atât despre dimensiunea economică. Pe de altă parte, interlocutorul virtual care îmi oferă câteva zeci de surse gata conspectate în mai puțin de un minut poate oricând să-mi ofere interpretări sau chiar bibliografii eronate, cine le mai verifică?

Cât despre mitologie, vom auzi: cartea este ceva sigur, stabil, pe internet poate oricând să dispară totul. Fals! E lipsa de cunoștințe tehnice a utilizatorului care se simte în nesiguranță într-un mediu pe care nu-l stăpânește. O pană temporară, următoarea

generație a crescut cu telefonul în mână înainte să știe să scrie și să citească.

Mai este ceva de făcut? Da! Cei care n-au învățat de mici, sunt sfătuiți să nu piardă timpul. Ziua de ieri nu se întoarce. Iar viața e mai ușoară când ai de ales. Noi doar ne închipuim că am mai avea de ales. Să nu ziceți că nu v-am spus: lucrurile devin serioase. Sens unic.

0.19.2 Cultura nu poate fi asediată, sub asediu e confortul nostru

Câteva lecții de privatizare a culturii: Republica Socialistă, cenzură, la cinematograful rula numai filme potrivite educației socialiste, dar oamenii au aflat de VHS (Video Home System) pentru cei mai tineri) dădeau un ban și stăteau nopți la rând să vadă filme nerecomandate, dar urmărite cu mare interes de profeții regimului. Nu era cultură la cel mai înalt nivel. Nici conștiința umană nu stă tot timpul cu arma la picior. Când regionala media scot la iveală milioane de detalii care rămăneau ascunse, peisajul seamănă cu fundul unui lac golit de apă și nu ne place. Doina de jale face parte din folclorul nostru esențial și e sublimă dacă nu abuzăm de ea.

Din perspectiva publicului, subvențiile de la buget sunt mai degrabă un factor perturbator. O serie de instituții ale statului devin organizatoare de evenimente care nu se supun nici pe departe legii cererii și a ofertei. Primul și cel mai mare impediment este gratuitatea. Fiecăruia după necesități, vechiul principiu comunist aplicat managementului cultural. Cine stabilește necesitățile? Directorul, primarul sau alt funcționar. Niciodată publicul. Atunci când publicul plătește, selecția e clară. Când valorile se stabilesc pe cale birocratică se deschide ușa corupției, favoritismului iar publicul își pierde interesul. Imagini încurajatoare vor apărea în social media, cuprinsă pe statul de plată, deci zicătoare de bine.

Să nu uităm că administrația e întotdeauna politică iar deciziile politice nu sunt o validare estetică, ci o încurajare a unui sistem de relații oculte. Nu mai suntem în feudalism când mulțimile erau prea sărace să-și permită accesul la cultură, nici nu aveau școala necesară pentru așa ceva. Evul mediu cu analfabeții și aristocrații lui aparține istoriei. Nu avem nevoie de

o nouă aristocrație chipurile aleasă democratic. Grofii încurajau artele din banii lor, noua aristocrație o face din banul public și asta nu e corect.

Succesul comercial nu e o garanție a valorii estetice, nici relația bună cu autoritatea nu-ți asigură locul printre nemuritori. Vei fi cunoscut doar atâta timp cât selecția barează accesul altora la notorietate. Premiile sunt decise de un juriu care deliberează, adică negociază. Nici un juriu nu a prezis viitorul unei opere în cultură.

Presa nu mai este finanțată de public, deci e finanțată de altcineva și asta se vede. Cultura nu se poate finanța singură este prejudecata de la care am pornit când s-a desființat cenzura. Dar când oficialitățile decid cine e finanțat și cine nu, am instaurat o nouă formă de cenzură economică în locul celei ideologice. Am înlocuit două rele între ele.

Neîncrederea în discernământul publicului face parte din ideologia statului autoritar. Maturizarea noastră ca națiune presupune și autodeterminarea culturală. Forurile care decid finanțarea proiectelor culturale au multe în comun cu fostul consiliu al culturii socialiste. Ce ascunde spaima de a pierde controlul? Multe, mai ales lipsa de respect pentru cetățean, care am crezut că era doar apanajul activiștilor statului totalitar. Nu e așa. Mascată, lipsa de respect funcționează în continuare. De aceea optez pentru evenimentele private, unde contribuția pecuniară îmi asigură respectul de sine. Dai un ban, dar merită.

0.19.3 Ce știi despre dependența narativă?

Ceea ce numești viața ta este doar o buclă de amintiri — nu există continuitate, ci doar dependență narativă. Faptul că 80 la sută din ce apare pe social media mi se pare ridicol nu mă face alt om. Nici social media nu are de suferit din cauza asta. Faptul că m-am născut cu aproape 80 de ani în urmă e un detaliu tehnic. Cine crede că un detaliu tehnic poate constitui un avantaj sau altceva decât ceea ce este - un detaliu - vrea să se amăgească festiv. Generația care deține adevărul absolut încă nu s-a născut. Toate generațiile cred că au dreptate fiindcă toate au o satisfacție când spun acest lucru, chiar dacă știu că nu e adevărat.

Nu-i înțeleg pe cei care se războiesc cu diferite entități social media. E varianta mai sofisticată la cearta cu televizorul de pe vremuri, cu cireșa de pe tort: mi-a venit sa sparg televizorul. Serios? Televizorul e un obiect, n-are nici o legătură cu conținutul programului, dar e aici, pot pune mână, sau barosul pe el. La program n-am cum sa ajung. Obiectul acela din gospodăria mea e deci un substitut. Ca și postarea de pe social media. Eu sunt supărat pe cineva din viața mea reală. Evit răfuiala care poate să iasă prost pentru mine. Îmi închipui ca așa îmi dovedesc că sunt un om echilibrat. Frustrarea rămâne. Are nevoie de un paratrăsnet. De aceea am am cont pe FB. Nu mă gândesc că o seamă de oameni mă iau în serios. Se întâmplă de obicei când nici nu te gândești să fii luat în serios.

Avem impresia că social media funcționează de la sine. Imposibil. O rețea fără administrator se blochează, întrebarea nu e dacă se blochează, ci când. Administratorul are anumite privilegii, așa e denumirea tehnică: privilegii de administrator, operațiuni pe care doar cel cu privilegii de administrator le poate iniția. Nici o platformă nu vorbește despre privilegiile administratorilor. E confidențial și legal. Ai fost de acord atunci când ți-ai deschis cont gratuit și când ai dat un scroll rapid până la capăt ca să bifezi acordul, nimeni nu citește termenii și condițiile.

Ne amintim ravagiile pe care le-a făcut schema piramidală Caritas. Față de social media, aceea a fost o operațiune cu încetinitorul. Azi plățile s-ar face online, serverele funcționează 24 din 24 iar rezultatul obținut atunci într-o lună s-ar produce acum într-o zi sau chiar mai repede. Scheme piramidale nu se fac doar cu bani. Suntem liberi să ne imaginăm ce se poate întreprinde folosind aceeași tehnică. Diferența față de defunctul Caritas e că acolo nu au existat depunători virtuali, roboți care mimau plata. Căsuțele pe care trebuie să le validăm ca să demonstrăm că suntem umani sunt doar o bătaie de joc. O recunoaștere implicită a existenței conturilor zis false, de fapt sunt cât se poate de reale, doar că în spatele lor nu este o ființă umană ci o aplicație software. Când auzi de sute de mii de accesări, de milioane de urmăritori și de vedete apărute din neant în ultimele 24 de ore te întrebi câți dintre acei adepți sunt oameni. Nu vei ști niciodată. În schimb

vei rămâne impresionat, anxios să nu pierzi marea ocazie. Vei comite acte iraționale, rațiunea ți se va părea rămasă în urmă, nedemnă de încredere. Deciziile luate sub presiune sunt de obicei cele mai proaste. Dar rămân decizii.

Iar dependența se amplifică odată cu abuzul. Memoria generației mele permite comparația dintre timpul petrecut cu ziarul în mână, citind o revistă sau o carte cu obsesia de azi - telefonul. Omul postmodern nu mai are timp pentru altceva. Mintea noastră poate prelucra o anumită cantitate de informație. Dincolo de limita se protejează, nu mai răspunde, narațiunile pătrund în subconștientul nostru ca o incantație cu efect hipnotic. Profitorii se bucură. Ceilalți suntem victime. Între timp manipulatorii au făcut o descoperire tardivă, nici ei nu mai stăpânesc rețeaua, de la un anumit grad de tehnologizare, aparatura devine autonomă și nu mai are nevoie de specia sapiens. Dependența noastră narativă ne face inutili, un simplu factor poluant. Nimeni nu știe dacă mai este cale de întoarcere. Amin.

0.19.4 Reteaua de sprijin

- sau așa ar trebui să fie

Avem o problemă uriașă și anume faptul că viața noastră se desfășoară asincron cu ceea ce știm despre viață. Noi avem cunoștințe despre viață care sunt din vremea dosarului cu șină, a paginii tipărite a ștampilei și a mașinii de scris, ca instrument esențial al birocrăției și al creației, a aparatului de fotografiat cu peliculă, a cinematografului ca loc în care se văd filmele, a ziarului tipărit pe care-l citim dimineață la cafea și aflăm ultimele noutăți și acestea sunt indiscutabile pentru că sunt acceptate de toată lumea pentru că toată lumea citește ziarul, a televizorului care ne spune seara același lucru și nimeni nu se apucă să-l contrazică pentru că argumentul suprem este am văzut la televizor. Acestea sunt cunoștințele noastre, acesta este orizontul nostru de așteptare, care bineînțeles că nu mai este valabil în perioada rețelei, când totul se desfășoară după alte reguli, rețeaua nu are nici o judecată calitativă, este pur cantitativă, nu contează ce spui sau ce fotografiezi sau ce înregistrezi

în rețea, contează numărul celor care distribuie într-un fel sau altul această înregistrare pentru că distribuirea o face vizibilă în fața algoritmului și algoritmul o promovează.

Sigur că acest lucru în rețea nu se întâmplă numai pe cale naturală, există și modalități artificiale de a amplifica ecoul unor înregistrări sau postări, cum li se spune, dar aceste mijloace nu mai sunt accesibile oricui și accesul la aceste mijloace presupune niște sume mai mari de bani de care nu dispune toată lumea. De aceea, utilizatorul obișnuit depinde de simpla judecată cantitativă a rețelei, depinde de numărul de persoane cu același concepții ca și ale sale, pe care reușește să le lămurească, să distribuie anumite idei, anumite atitudini, anumite comentarii pentru a le face în cele din urmă vizibile în rețea, pentru a le face să conteze. Lucrurile devin mai complicate în momentul în care le confruntăm cu adevărul pentru că amplificarea artificială prin alte calculatoare, care lucrează mult mai repede și mult mai precis decât omul, nu mai este dublat de realitate.

Așa ne trezim cu alegeri care nouă ni se pare că ne-au fost furate. Nu le-a furat nimeni, doar că realitatea de pe ecran, care spunea că mii de oameni nu-și doresc decât un singur lucru, este contrazisă de realitatea banală de modă veche cu ștampila, dacă nu s-ar mai vota cu ștampila, probabil că nu s-ar vedea, care demonstrează altceva, că majoritatea totuși nu dorește același lucru pe care vrea să-l arate postarea de pe ecran, care este controlată de acest mecanism, care este pur cantitativ, cantitatea care poate, cum am spus, să fie naturală sau artificială. Ce rămâne de făcut intelectualului, în speța noastră scriitorului, în situația de față? Să renunță, în primul rând, la ideea că el este o personalitate și vrea să se impună prin personalitatea sa.

De unul singur nu vei reuși să te impui niciodată. Poți să scrii mai bine decât Mihai Eminescu, poți să scrii mai bine decât Liviu Rebreanu, nu va ști nimeni de existența ta, nu vei reuși să pătrunzi în conștiința societății într-un număr suficient de mare ca să fii relevant. Ce poți să faci? Să renunți la ideea de a porni la drum singur și să încerci să găsești și pe alții care gândesc la fel ca tine și să încerci promovarea în grup.

Promovarea în grup nu este o garanție că vei reuși,

nu este o garanție a faptului că lucrurile de acum înainte se vor schimba, dar este singura șansă care există și care, din nou, repet, acest lucru este direct proporțională cu dimensiunile grupului. Un grup de o mie de persoane care distribuie sistematic aceleași postări va avea un efect mai mic decât un grup de zece mii de persoane care face același lucru și care, la un moment dat, poate chiar să conteze în peisajul social. Aceasta este lumea în care trăim, aceasta este lumea care, vrem sau nu vrem, ne înghite și pe noi pentru că facem parte din ea și avem de ales ori ne împăcăm cu lumea în care trăim, ori ne ducem frumos cu minți acasă și suferim în tăcere.

0.19.5 Când te fură peisajul

Suntem atât de preocupați de aparatura cu care comunicăm, încât am uitat să reflectăm puțin asupra felului în care comunicăm, a stilului, a metodelor, a conținutului și mai ales a consecințelor acestora. Suntem prizonierii ecranului, pentru că petrecem câteva ore în fiecare zi, în fața unui ecran pe care noi credem că apare ce am ales noi. Dar alegerea noastră dispare foarte repede și apar alte informații pe care nu le-am ales noi, ci care au fost alese pentru noi. Acele informații au fost alese în funcție de preferințele noastre anterioare, ele reflectă sfera noastră de interese, deci, în aparență, totul este ok. Doar că acest gen de comunicare ne răpește capacitatea pe care, probabil, am avut-o cândva de a sta de vorbă, de a comunica cu oameni care au altă opinie decât noi.

Dacă urmăriți comentariile de pe platformele pe care le folosim pentru ceea ce considerăm noi încă ar fi comunicare, veți vedea gradul îngrijorător de intoleranță față de opiniile diferite.

Intoleranță care nu aparține doar unor personaje rudimentare, cu o educație precară, cu școală puțină și, în general, înclinate spre violență. Este o atitudine surprinzătoare, un radicalism care nimeni nu știe de unde s-a născut, în postările unor oameni care sunt cotați ca făcând parte din elitele intelectualității contemporane. Nu intru în detalii stilistice, pentru că am putea să scriem o întreagă carte despre felul în care acești oameni stilistic pierd frâiele din mână. Arta dialogului ne învață că cel care se enervează primul a pierdut. Această atitudine nu ar fi nici ea o pro-

blemă deosebită, chiar dacă încercăm să o explicăm că este cumva reacția oamenilor care atâția ani de zile au trăit într-un regim autoritar și nu aveau voie să spună ce gândesc și acum, care acum durează de 35 de ani, în sfârșit pot să spună și ei ce gândesc, nu mai trebuie să se cenzureze. Sigur, e foarte bine că nu mai trebuie să ne cenzurăm, dar ce-ar fi dacă am încerca să ne autocenzurăm? Pentru că nu este cazul ca toată lumea să asiste la spectacolul decapitării figurative, morale a unor personaje a căror singură vină este că gândesc altfel decât gândim noi. Acest mijloc de comunicare funcționează non-stop. Noi am fost obișnuiți cu niște mijloace de comunicare care erau cumva adaptate ciclurilor vieții umane, de muncă, odihnă, timp liber și așa mai departe. Să nu uităm că ziarele apăreau de regulă odată pe zi, dimineața, erau citite de toată lumea și astfel se forma o comunitate.

Toată lumea care își lua informația din același ziar avea un termen de referință comun și puteau comunica mai bine. Radioul și televiziunea au venit cu o comunicare mult mai rapidă, funcționau toată ziua, nu doar o singură ediție care se difuzează dimineața sau mă rog, altele se difuzau seara, ci cu program non-stop până la urmă, dar programul de noapte știm foarte bine că este doar o reluare a programului din timpul zilei. Deci ceea ce se întâmpla acolo se întâmpla în timpul zilei și urmează ritmul de viață al utilizatorului, pe când comunicarea pe internet, pe platformele de social media nu se oprește niciodată și fiecare oră de odihnă sau de somn sau fiecare oră în care lipsim din alte motive de pe platformă ne face să rămânem în urmă.

Cei care citeau un ziar, citeau același ziar. Cei care mai urmăresc un program de televiziune urmăresc același program. Cei care urmăresc platformele de pe internet nu mai urmăresc aceeași platformă. Adică platforma nu se schimbă, dar se schimbă conținutul de la un telefon la altul. Dacă vreți, faceți un experiment, găsiți pe cineva care să vă ajute, așezați-vă față în față, accesați aceeași platformă și notați-vă timp de 5 minute pe o foaie de hârtie ce apare pe ecranul fiecăruia. Și după aceea luați cele două foi de hârtie și comparați-le și veți constata că nu e același lucru. Deci fiecare citește sau vede sau aude altceva, fiecăruia îi se prezintă o altă poveste. Și în

felul acesta, oamenii nu mai comunică între ei, ci comunică doar cu un instrument care este telefonul. Și asta deja este ceva mult mai grav. Este grav pentru că nu știm care vor fi consecințele. Nu știm în timp unde va duce această practică de a comunica cu un aparat care fiecăruia îi prezintă un meniu personalizat și fiecare ajunge să trăiască în lumea lui care nu corespunde nici măcar cu lumea celorlalți membri ai familiei.

Ca să nu mai vorbim de oamenii pe care îi cunoaștem sau cei care nu îi cunoaștem deloc. Deocamdată a trecut prea puțin timp ca cineva să poată trage niște concluzii care vor fi consecințele acestui comportament. O primă consecință însă se poate vedea.

Oamenii au mai multă încredere în aparatul din mâna lor decât, nu în oameni, decât în propria lor judecată. Trăiesc într-un oraș în care la ultimele alegeri au candidat niște oameni total necunoscuți. Ideea să te duci și să votezi un necunoscut despre care nu știi nimic doar pentru că o platformă de pe un aparat ți-a sugerat așa ceva mie mi se pare înfricoșătoare pentru că prudența ar fi cerut cel puțin o rezervă, o abținere de la a face un astfel de gest care este un gest hazardat, ca la un joc de noroc.

Nu știu unde ne va aduce în viitor acest fel de a mobiliza oamenii pentru diferite lucruri și de a ne trezi în mod cu totul neașteptat că unii oameni fac unele lucruri care n-au nicio legătură cu viața lor concretă pentru că problemele concrete ale oamenilor sunt cu totul altele și ele apar pe aceste platforme dar este o fractură logică - problemele oamenilor sunt cu totul altele decât cele care sunt rulate de platformele care se ocupă de politică. Politica a devenit o ficțiune, un gen literar, de aceea ne ocupăm de el aici, pentru că nu este mai profund, nu este mai serios, nu este mai documentat decât literatura propriu-zisă dar este mult mai urmărit.

Oamenii nu mai sunt amatori de poezie, de proză, de povestire în aceeași măsură în care sunt amatori de literatura politică pentru că tot literatură este și aia unde se grăbesc să devină la rândul lor creatori contribuie cu comentarii, cu postări, cu atitudini, o efervescență care nu se justifică, pentru că acele comentarii, acele postări, acea agitație nu are nicio legătură cu problemele concrete pe care același individ le-a enunțat într-un comentariu an-

terior - dar între ele nu mai există nicio legătură datorită modului de funcționare a platformei. Normal că în timp oamenii își vor da seama că nu se poate continua la nesfârșit în stilul acesta, pentru că fără îndoială pagubele vor fi mai mari decât câștigul iar întrebarea care rămâne este dacă asemenea practici, atunci când se va pune problema revizuirii sau încetării lor, intervenția va veni prea târziu. La această ipoteză este greu de răspuns.

0.19.6 Privatizarea culturii

'A sum of money is a leading character in this tale about people, just as a sum of honey might properly be a leading character in a tale about bees.' (Personajul principal al acestei povestiri despre oameni este o sumă de bani, la fel cum o cantitate de miere ar fi personajul principal al unei povestiri despre albine) — Kurt Vonnegut Jr., *God Bless You, Mr. Rosewater* (Fii binecuvântat d-le. Rosewater)

În cele două republici anterioare (populară și socialistă) politicul exercita controlul direct asupra culturii prin cenzura de fier. Nimic nu trecea de vigilența activiștilor responsabili cu paza sufletelor noastre. Iar când trecea câte ceva, trecea doar cu ordin de sus. A treia republică are alte obiceiuri. Cenzură nu mai există, în schimb avem banul, mai exact banul public, iar pentru accesul la punguța obștească se fac lucruri care nu se făceau nici pe vremea lui Stalin. Azi nimeni nu mai ordonă, ordonatorii de credite stau cumiți în birourile lor elegante și așteaptă să fie seduși. Este problema inițiatorului unui proiect cultural să găsească cuvintele potrivite pentru a le spune domniilor lor ceea ce vor să audă. Ei ascultă și dau din cap, iar după un timp afli dacă ai tras lozul câștigător. Demnitarul este încântat, în fond i se dă importanță, iar importanța înseamnă voturi. Autorul de proiect este și el mulțumit. Nu are de dat decât o singură bătălie, cea pentru finanțare. Cu finanțarea garantată, el devine ordonator secundar de credit, adică din acel moment îi vor face alții curte pentru a prinde câte o felie de buget. Publicul nu contează. Se vor găsi câțiva prieteni, niște curioși și alții care n-au altceva mai bun de făcut, cât să populeze pozele care

vor documenta succesul proiectului. Nu-i întreabă nimeni dacă le-a plăcut sau nu, eventual primesc niște chipsuri și un suc, ajunge. Așa ne-am obișnuit, care obișnuință a devenit a doua natură. Amatorii de astfel de chermeze sunt din ce în ce mai puțini, concluzia convenabilă este că lumea nu mai înțelege cultura, în timp ce 'pe vremea noastră'..

În 15 ianuarie anul acesta am trăit o experiență diferită. Am fost la ziua culturii organizată de data aceasta din fondurile participanților. Am înțeles că dacă cumperi un bilet sau participi la fondul comun, ai dreptul să fii acolo și asta e altceva decât să fii invitat. În primul rând nu contribui la o manifestare care nu-ți place. De data aceasta ești chiar tu cel care alege, nu un demnitar în spatele ușilor închise. Organizatorul nu mai trebuie să fie pe placul celui care aprobă, el e nevoit să țină cont de preferințele publicului din care faci și tu parte.

Înviorat de aceste idei am intrat în sala din care lipseau locurile pentru oficialități, care oficialități au lipsit cu desăvârșire, deci toată lumea s-a concentrat liniștită asupra spectacolului. Au lipsit și cei care veneau de obicei fiindcă 'nu se cade să lipsim din moment ce merge șeful'. Aici, în absența șefilor, erau doar oameni veniți pentru spectacol. Asta s-a simțit de la început, publicul era mult mai implicat iar cei de pe scenă au gustat florul care venea din sală și au prins la rândul lor aripi.

Gândurile mi-au zburat imediat spre alte situații posibile: o carte sau o revistă pe care o cumperi, deci e limpede că o vei citi, altfel n-ai fi dat banii pe ea. Recunosc că imaginația mea a prins la rândul ei aripi și am văzut, ca printr-o ușă întredeschisă, o lume în care scriitorul primește un onorariu pentru munca sa și nu mai vine cu bani de-acasă pentru tipar. Am văzut o cultură a oamenilor, nu a consiliilor și a altor instituții. În principiu nu e nimic rău în existența acestor instituții, dar atâta timp cât ele sunt doar o expresie a unui algoritm politic vor trăi în lumea lor și nu în lumea reală unde se găsește publicul.

Nu știu dacă celor aflați în competiție pentru putere le convine o astfel de lume în care ei administrează, însă nu mai controlează. Știu că internetul le dă multă bătaie de cap, altfel nu l-ar vorbi de rău atât de des. Când trei sferturi din traficul audio-vizual are

loc pe platforme internaționale, te întrebi (retoric) ce mai controlează CNA sau alte instituții ale statului? Răspunsul vine tot de la autoritățile care au anulat ultimele alegeri în împrejurări de pomină. Evident, internetul le-a luat-o înainte.

Plătim taxe și impozite, deci e normal ca o parte din acei bani să se întoarcă și la cultură. Metoda după care se întorc e discutabilă. Ce ar fi dacă din banul public ar fi subvenționate biletele, cărțile și revistele vândute? Ar fi o foarte simplă armonizare a opțiunilor publicului cu deciziile celor care administrează bugetul. Un evident câștig pentru democrație.

Cuprins

0.1	Dumitru Alexandru Bar	2
0.1.1	Atâta liniște	2
0.2	Dora Budacean	2
0.2.1	Marsul pentru pace	2
0.2.2	Efemer	3
0.3	Gina Cobârzan	4
0.3.1	Ajutor	4
0.3.2	VINO IUBITE	4
0.3.3	MAUNA	4
0.4	Daniel Ioniță	5
0.4.1	ABIDE WITH US	5
0.4.2	RĂMÂI CU NOI	5
0.5	Liviu Mircea	6
0.5.1	Ca poezii	6
0.5.2	Blues over my shoulder	6
0.5.3	Aduceți hărți albe, hărți curate, vom desena o lume nouă	7
0.5.4	Trenul trece prin câmpie	8
0.6	Ion Mureșan	8
0.6.1	Cât despre frumusețe	8
0.6.2	Poemul despre poezie	9
0.6.3	De la fereastră	9
0.7	Victoria Fătu Nalați	9
0.7.1	Narcoza clipei creatoare e-n imagini	9
0.8	Corina Negrea	10
0.8.1	Timp în clepsidră	10
0.9	Loredana Știrbu	10
0.9.1	Cum moare iubirea	10
0.10	Victor Știr	11
0.10.1	cu frații înconjurați de noapte	11
0.11	Georgeta Vermeșan	11
0.11.1	Picătura din cer	11
0.11.2	Ia seama la gândurile tale	12
0.12	Dora Budăcean	13
0.12.1	Un nou început	13
0.12.2	Pe drumul cel bun	14

0.12.3	Coșmarul	18
0.13	Alin Cordoș	21
0.13.1	Psalmii de noapte	21
0.13.2	Prima citire asupra Psalmilor de noapte	23
0.13.3	Groelanda, primul 'oraș-privat' - (Charter Cities) din istoria omenirii? Există planuri ale 'Dark Enlightenment' ? Groenlanda - 'Tabula Rasa'? Ce este proiectul PRAXIS?	24
0.13.4	Psalmii de noapte II	26
0.14	Lorian d'Ael	29
0.15	Mirela Piciu Orban	30
0.15.1	Banda led	30
0.16	Marius Buculei	31
0.16.1	Ce e de făcut când nu mai e nimic de făcut?	31
0.17	Daniel Ioniță	31
0.17.1	Patrick White – scriitor Australian – Premiul Nobel pentru Literatură 1973	32
0.17.2	Afacerea Ern Malley	33
0.17.3	Boult to Marina	37
0.17.4	Drept către Marina	37
0.18	Lucian Dobârtă	38
0.18.1	Don Quixote's wound	38
0.18.2	time without time	38
0.18.3	Don Quixote, profile	39
0.18.4	fears	39
0.18.5	tălmăciri răsturnate	40
0.18.6	inverted interpretations	40
0.19	Zorin Diaconescu	41
0.19.1	Dizolvarea treptată a structurii noastre psihologice	41
0.19.2	Cultura nu poate fi asediată, sub asediu e confortul nostru	42
0.19.3	Ce știi despre dependența narativă?	42
0.19.4	Reteaua de sprijin	43
0.19.5	Când te fură peisajul	44
0.19.6	Privatizarea culturii	46